

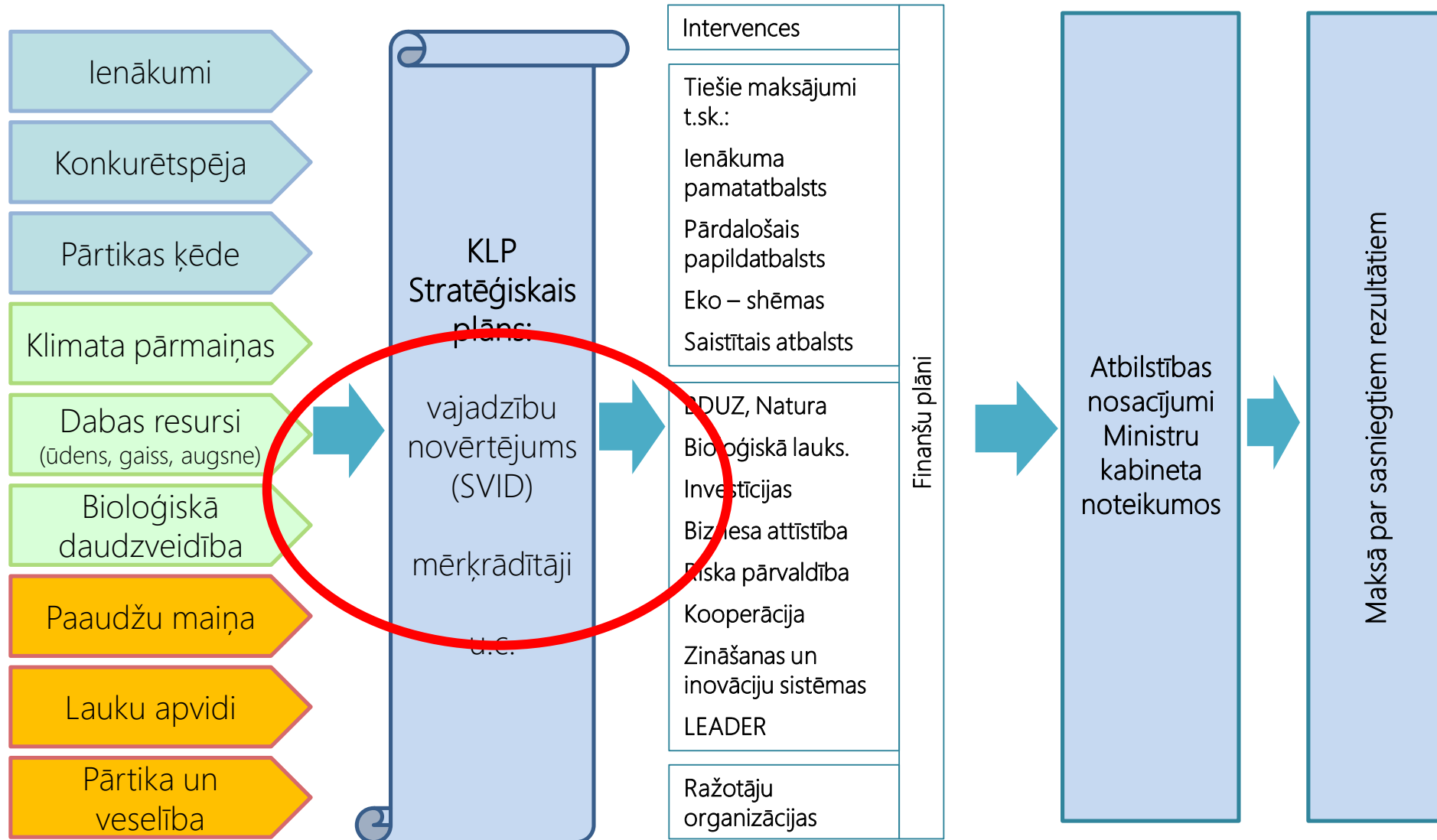
Zemkopības ministrija

Kopējās lauksaimniecības politikas nākotne:

SVID analīze

07.03.2019.

I. Īstenošanas arhitektūra

II. Rādītāju sistēma

Kopējie ietekmes rādītāji

KLP politikas veikums

Ietekmes rādītājus izmanto, lai novērtētu politikas veikumu vispārējo mērķu līmenī (vidusposma un ex-post).

Kopējie rezultāta rādītāji

KLP plāna veikums

Rezultātu rādītājus izmanto mērķu izvirzīšanai KLP plānos un to sasniegšanas progressa uzraudzībai («Ikgadējā atskaitīšanās par veikumu»).

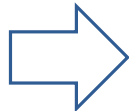
Kopējie izlaides rādītāji

KLP pārlicināšanās

Izlaides rādītāji kalpo, lai izdevumus saistītu ar izlaidi. Tos izmanto ikgadējai veikuma noskaidrošanai.

Konteksta rādītāji

Vispārējais konteksts

Konteksta rādītāji atspoguļo svarīgus aspektus par vispārējām konteksta tendencēm ekonomikā, vidē un sabiedrībā un, visticamāk, ietekmēs sniegumu

o Tehnoloģijas nodrošinājums, tehnoloģiju izmantošana (?)

- Ražošanas faktoru raksturojums:
 - Darbspēks;
 - Kapitāls;
 - Zeme;
- Ražošanas apstākļi:
 - Klimats;
 - Augsnes auglība;
 - Infrastruktūra;
 - Tirgus pieejamība;
- Ražošanas izmaksas:
 - Darbspēks;
 - Kapitāls;
 - Zeme;
 - Enerģija, minerālmēslu utt.;
 - Ieguldījumu pētniecībā, tehnoloģijās un digitalizācijā;
- Ārējā tirdzniecība:
 - Eksports;
 - Imports;
- Konkurētspēja: ienesīgums (pievienotā vērtība, rentabilitāte) un produktivitāte;
- Valdības ietekme uz konkurētspēju (regulējums);
 - Nodokļu politika;
 - Vides regulējumi/ierobežojumi;
 - OIK (?);
 - Ieguldījumu infrastruktūrā;
 - Valsts atbalsts;
- Līdz šim lietoto atbalsta instrumentu un to efektivitāte

J. Situācijas raksturojums

Lauksaimniecību grupējums pēc izmantotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) un ekonomiskā lieluma grupām 2016.gadā

Platība LIZ	< 4 ha LIZ, EUR	4 ha LIZ - 10 ha LIZ, EUR	10 ha LIZ - 25 ha LIZ, EUR	25 ha LIZ - 50 ha LIZ, EUR	50 ha LIZ - 100 ha LIZ, EUR	100 ha LIZ - 250 ha LIZ, EUR	250 ha LIZ - 500 ha LIZ, EUR	500 ha LIZ - 1000 ha LIZ, EUR	Kopā
Nav LIZ	260	20	4	1	1	3	8	297	
Līdz 3 ha	22375	1812	78	23	10	2	3	24303	
3-30 ha	21197	11727	1778	615	92	23	6	35438	
30-100 ha	801	1242	1434	2239	803	126	2	6647	
100-250 ha	43	34	88	286	806	733	5	1995	
Virs 250	21	11	4	22	83	819	292	1282	
Pavisam	44697	14846	3386	3186	1798	1707	317	69933	

Tabula 1. Avots: CSP 2016.gada lauku saimniecību struktūras aprakojuma rezultāti

Saimniecību struktūra un tās dinamika Latvijā, vērojot pēc ekonomiskā lieluma, ir attēlā **Attēls 1 un 2**. Ievrojumu saimniecību skaits samazinājos veido samazinājums un mazo saimniecību grupā. Pēdējo 11 gadu laikā to skaits samazinājies par vairākiem pusi. Vidējo un lielo saimniecību ir kļuvis vairāk. 2016. gada dati par Latviju liecina, ka lielo saimniecību skaits laikā no 2013. līdz 2016. gadam ir strauji palielinājies (par 30% un sasniedzis 3819, bet kopumā no 2007. gada lielo saimniecību skaits ir samazinājies gandrīz 3 reizes. Ņemot vērā saimniecību kopākā samazināšanos, tāpat kā iepriekš, 58% no saimniecību īpatvars visu saimniecību kopā ir palicis gandrīz nemainīgs, 65% joprojām reizes'.

Attēls 1. Avots: CSP

Ekonomiskā lieluma līmenis	Saimniecību skaits izmaiņu dinamika pēdējās piecpadsmit gados, %				Saimniecību īpatvars pa grupām, %			
	2010	2013	2016	2016 pret 2007	2007	2010	2013	2016
no 0-1000 euro	33,7	3,9	22,4	-61,2	60,8%	77,0%	69,4%	65,0%
no 1000-25000 euro	5,2	3,1	4,5	29,2	6,6%	16,7%	19,6%	22,9%
no 25000-50000 euro	15,3	13,8	10,0	-49,5	2,0%	3,7%	3,8%	4,8%
no 50000-100000 euro	39,4	38,6	29,5	-37,6	8,6%	2,6%	1,3%	1,4%
no 100000-250000 euro	42,4	24,2	29,3	17,4	0,7%	1,3%	1,7%	2,6%
no 250000-500000 euro	7,2	28,5	33,8	194,8	0,1%	0,1%	1,5%	3,9%
no 500000-1000000 euro	104,1	47,1	39,8	-32,4	0,1%	0,4%	0,7%	0,7%
no 1000000 euro	68,1	6,1	39,2	242,4	0,1%	0,7%	0,1%	0,1%
Kopā	100,0	100,0	100,0	100,0	100%	100%	100%	100%

Attēls 2. Saimniecību skaits īpatvars saimniecību ekonomiskā lieluma grupās Latvijā, 2007. g. - 2016. g.

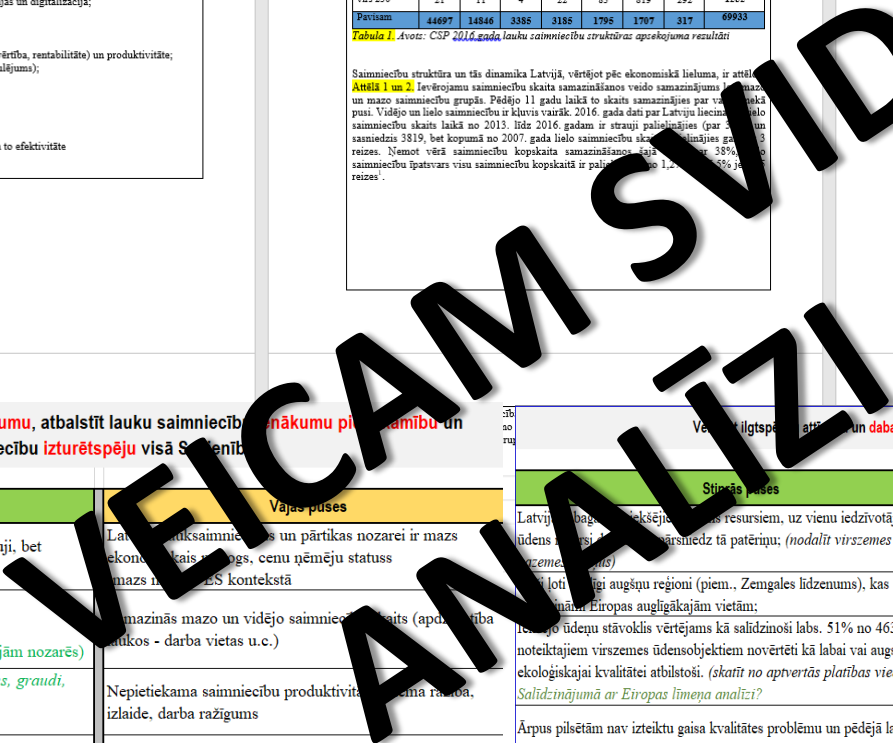
Avots: CSP

Salīdzinot saimniecību ekonomiskā lieluma struktūru Latvijā un vidēji ES dalībvalstīs (ES-28), ļoti mazo saimniecību īpatvars Latvijā (54%) ir ievērojami lielāks nekā ES-28 (41%), neraugoties uz saimniecību skaits samazināšanās tendenci šādu saimniecību grupā (**Attēls 3**).

Lai stiprinātu **pārtikas nodrošinājumu**, atbalstīt lauku saimniecību **ienākumu paaugstināšanu** un saimniecību **izturētspēju** visā Saimniecību...

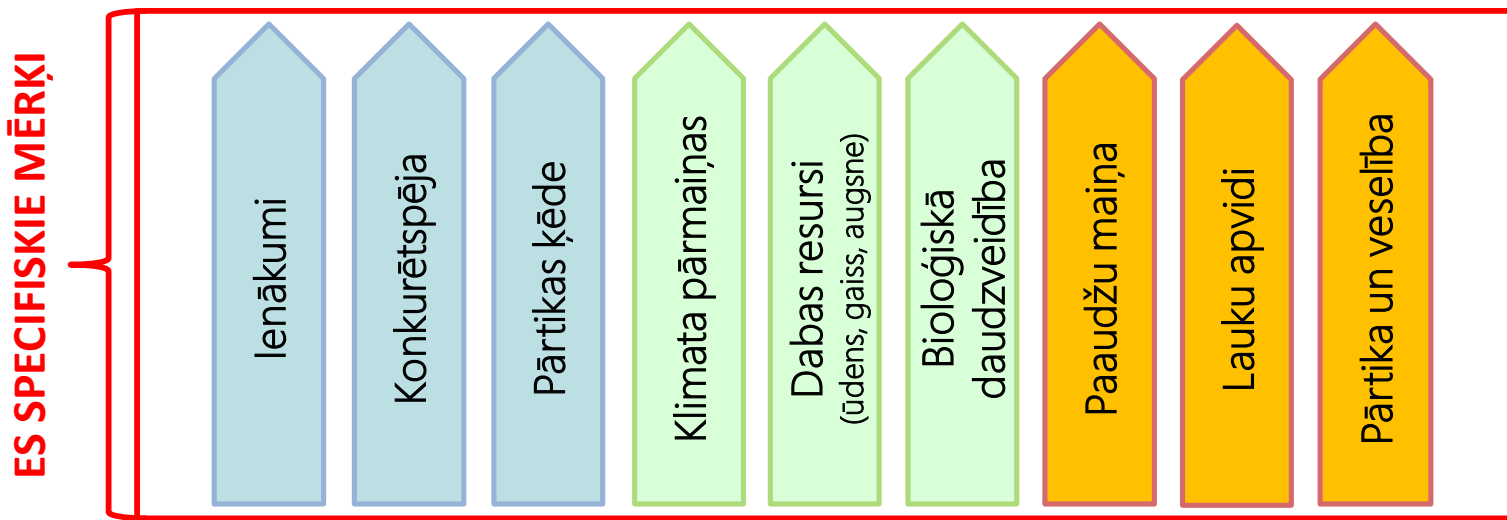
Vairāki ilgtermiņa atbalsta instrumenti un dabas resursu – ūdens, augsnes un gaisa – efektīvu pārvaldīšanu

Stiprās puses	Vājās puses	Stiprās puses	Vājās puses
Lauksaimniecības produktivitāte palielinās strauji, bet atpaliek no potenciāla (OECD)	Lauksaimniecības un pārtikas nozarei ir mazs ekonomiskais izaugsme, cenu ņēmēju statuss mazs ES kontekstā	Latvijas biogēno resursiem, uz vienu iedzīvotāju pieejamie ūdens resursi ir gandrīz divreiz mazāki nekā Eiropas vidējais līmenis (ņemot vērā, ka Eiropā ir ļoti lieli augšņu reģioni (piem., Ziemeļvalstis), kas ir gandrīz pilnībā Eiropas auglīgākajām vietām; Latvijas ūdeņu stāvoklis vērtējams kā salīdzinoši labs. 51% no 463 noteiktajiem virszemes ūdensobjektiem novērtēti kā ļoti vai augsti ekoloģiskajai kvalitātei atbilstoši. (skatīt no aptvertās platības viedokļa) Salīdzinājumi ar Eiropas līmeni analīzē?	Organiskās vielas samazināšanās augsnē; Liela biogēno elementu pieplūde no upēm būtiski ietekmē citrofikācijas procesu Baltijas jūrā; Visā Latvijas teritorijā gruntsūdeņu horizonts ir jutīgs pret virszemē notiekošo darbību ietekmi, un ap jebkuru pastāvīgu piesārņojuma avotu var veidoties gruntsūdeņu piesārņojuma areāls; Pieaug minerālmēslu lietošanas apjoms (uz kā rēķina arī pieaug produktivitāte) (OECD), kā rezultātā pieaug arī gaisa piesārņotāju emisiju apjoms; (analīze pret ražību)
Visu nozaru ieguldījums: -Ierīkoti ilgtermiņa stādījumi (RO stratēģija) -citu nozaru ieguldījumi. (runājām par investīcijām nozarēs) (Pietiekams produktu pašnodrošinājums (piens, graudi, liellopi, aitas) - eksportspēja	Saimniecību skaits (apdzīvotība) - darba vietas u.c.) Nepietiekama saimniecību produktivitāte, zema ražība, izlaide, darba ražīgums	Ārpus pilsētām nav izteiktu gaisa kvalitātes problēmu un pēdējās laikā nav konstatēti arī noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi; (?) Dzīvnieku skaits uz aramzemes hektāra kopumā Latvijā ir zemāks par noteiktajiem mērošanas noteiktie ierobežojumiem (1,7 dzīvnieku vienību uz ha) (raksturot kā zemu dzīvnieku blīvumu)	Netiek ievērota pamatota augu maiņa Lidz šim nav veikts kompleksa augšņu stāvokļa izvērtējums un noteiktas prioritārās problēmas augšņu degradācijas jomā; Latvijā vidējais svērtais augšņu kvalitātes novērtējums ir 38 balles, kas pēc ekspertu domām ir salīdzinoši zems rādītājs un raksturo Latvijas lauksaimniecības resursu - zemi kā maz piemērotu intensīvai augkopības produkcijas ražošanai; Lauksaimniecība ir galvenais amonjaka emisiju avots un pēdējos gados, attīstoties lopkopībai, emisijas piedzīvo strauju izaugsmi;
Kooperācija graudu nozarē nodrošina stabilu ienākumu	Zemi mazo un vidējo saimniecību ienākumi, ienesīgums Vairāk kā puse saimniecību ir pašpatēriņa saimniecības (tās, kas ar ieņēmumiem no l/s tikai daļēji sevi nodrošina), nerealizē produkciju tirgum (CSP) (nav ienākumu, jo nerealizē produkciju) Darba algas aug straujāk nekā produktivitāte Nepietiekams produktu pašnodrošinājums (cūkas, mājputni, augļi) Riski... (ne)efektīvas lielās saimniecības -LV un ES mērogs -ienākumi, NPV Nav pietiekami ienākumu no l/s, nav alternatīvu	Kūtsmēslu uzglabāšanas un iestrādes augstās izmaksas (tehnoloģijas)	

III. Latvijas stratēģiskie uzstādījumi **2021.-2027.** periodam

1. Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgiem
2. Kāpināt saimniecību ieņēmumus līdz vidējiem tautsaimniecībā, stiprinot konkurētspēju, veicinot kooperāciju, ieviešot inovācijas
3. Zināšanās balstītu uzņēmējspēju veicināšana, sekmējot inovāciju un zinātnes rezultātu ieviešanu praksē
4. Plaukstoši lauku apvidi, veicinot ekonomisko aktivitāti, nodrošinot infrastruktūru un saglabājot apdzīvotību
5. Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā
6. Droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam

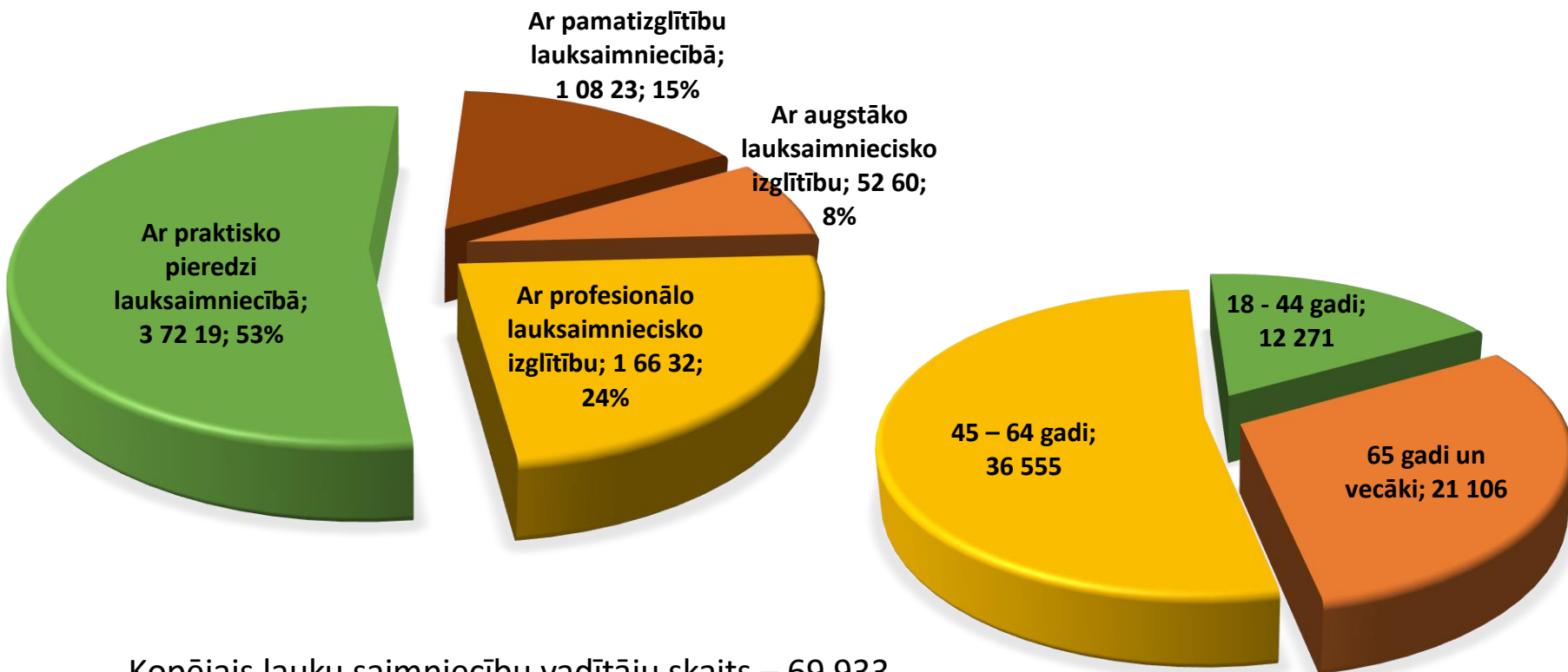

ZINĀŠANAS, INOVĀCIJAS UN DIGITALIZĀCIJA

Horizontālais mērķis – ar **zināšanām, inovāciju un digitalizēšanu** modernizēt lauksaimniecību un lauku apvidus, veicinot jaunā apgūšanu, kopīgošanu un tālāku izplatīšanu.

Sadalījums pēc izglītības līmeņa un pēc saimniecības vadītāju vecuma grupām, 2016. gada dati*

Kopējais lauku saimniecību vadītāju skaits – 69 933

*CSP dati

ES dalībvalstu inovāciju sistēmu darbības rezultāti, izvērtējot pēc 27 kritērijiem, 2017. g. dati*

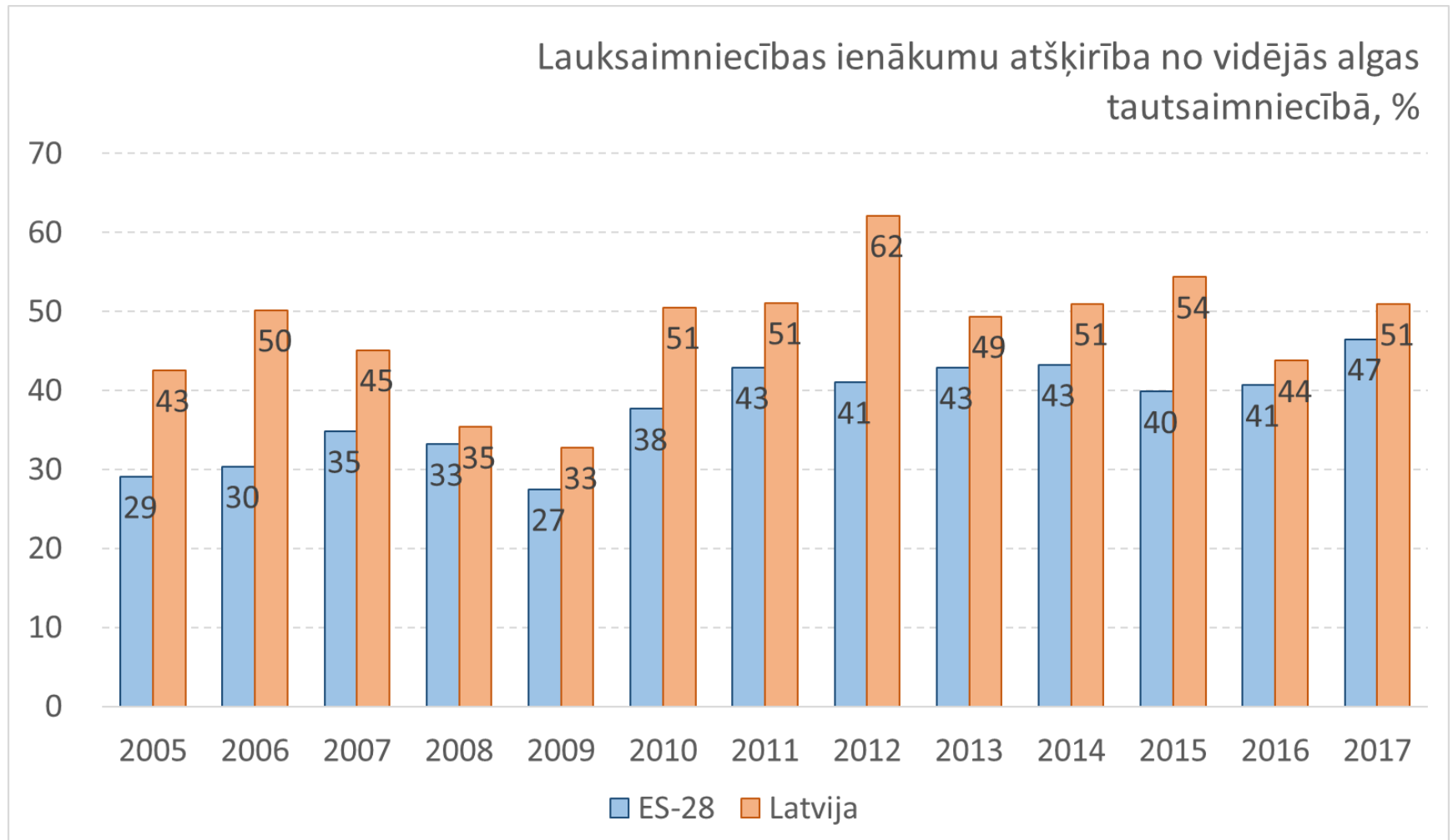
*European Innovation Scoreboard 2018

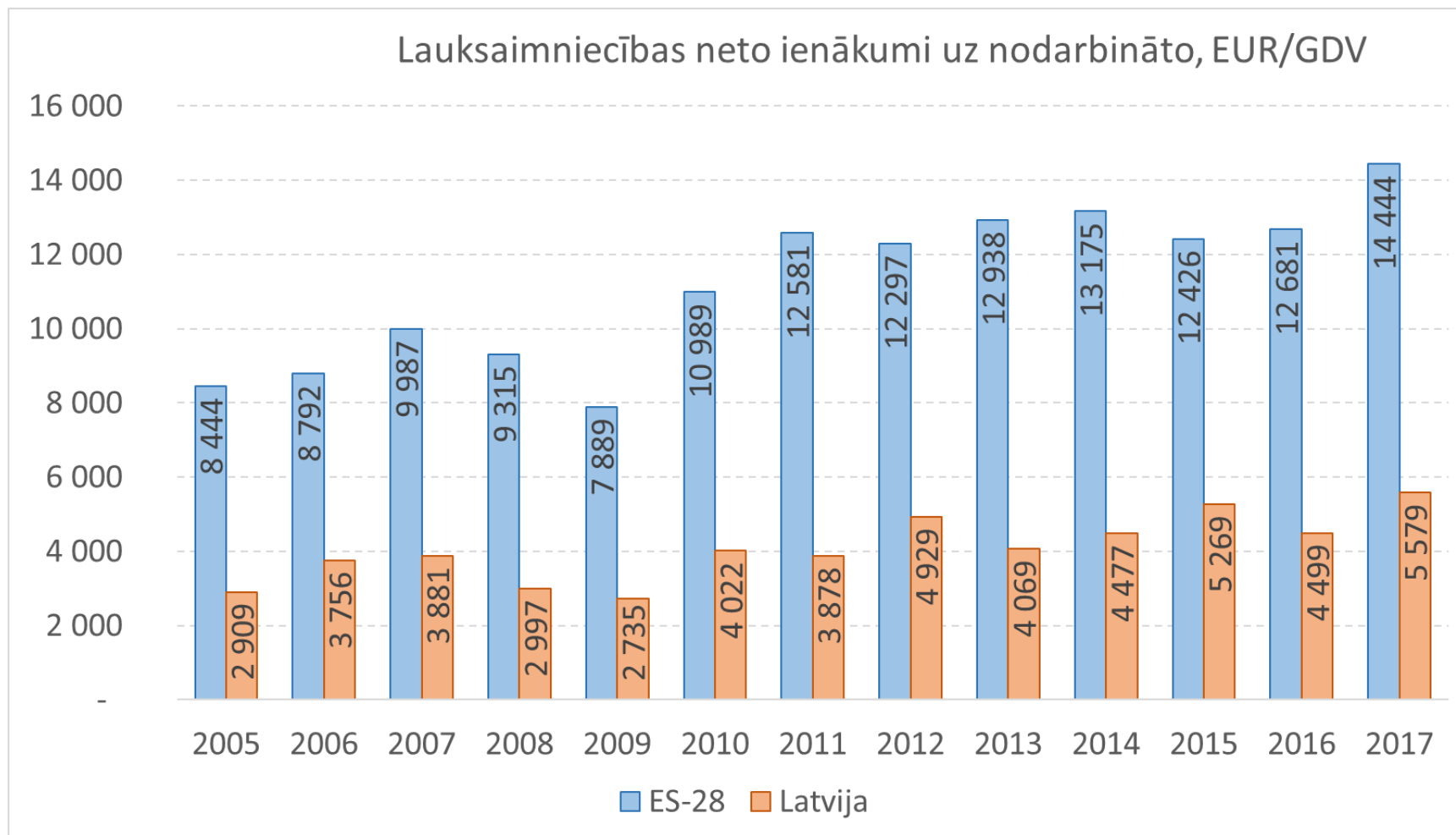
1. Lai stiprinātu pārtikas nodrošinājumu, atbalstīt lauku saimniecību **ienākumu pietiekamību** un saimniecību izturētspēju visā Savienībā

- Lauksaimnieku ienākumi zemāki par vidējiem tautsaimniecības ienākumiem
- Zemi ienākumi uz nodarbināto
- Atšķirīgi ienākumi dažāda lieluma saimniecībās
- Atšķirīgi ienākumi dažādu specializāciju saimniecībās
- Nestabili ienākumi dēļ straujām cenu svārstībām un tirgus nestabilitātes

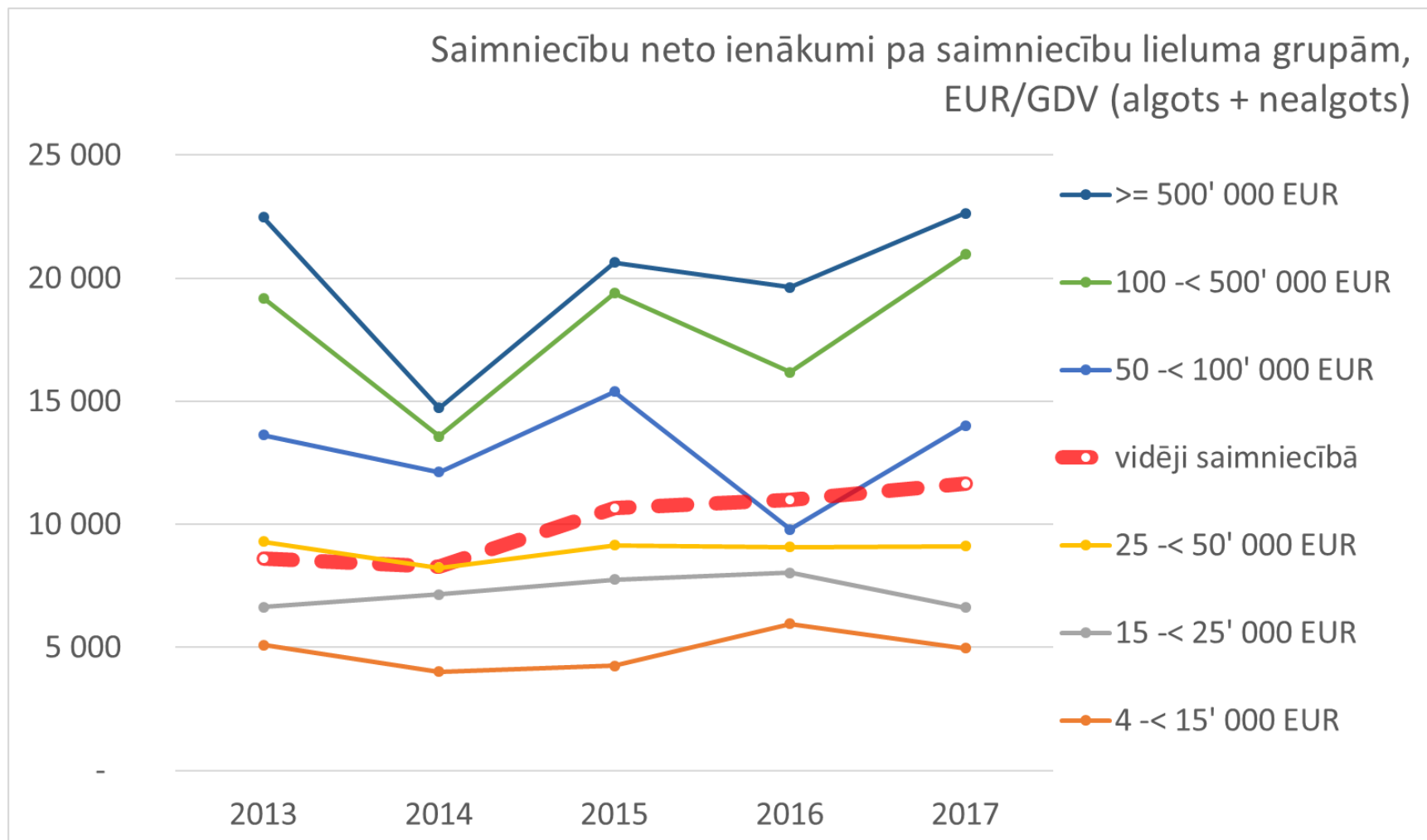
1.1. Lauksaimnieku ienākumi zemāki par vidējiem tautsaimniecības ienākumiem

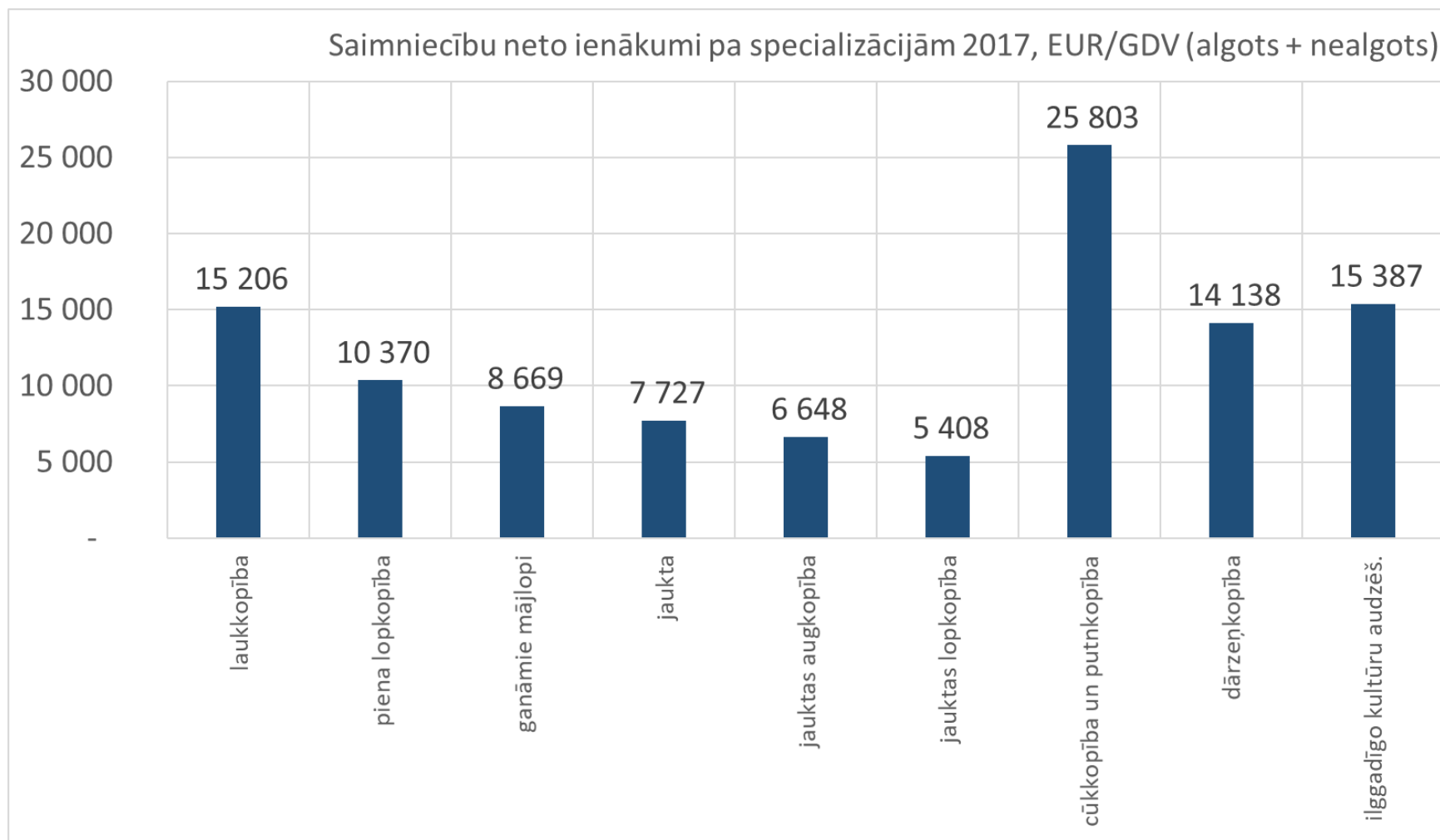
1.2. Zemi ienākumi uz nodarbināto

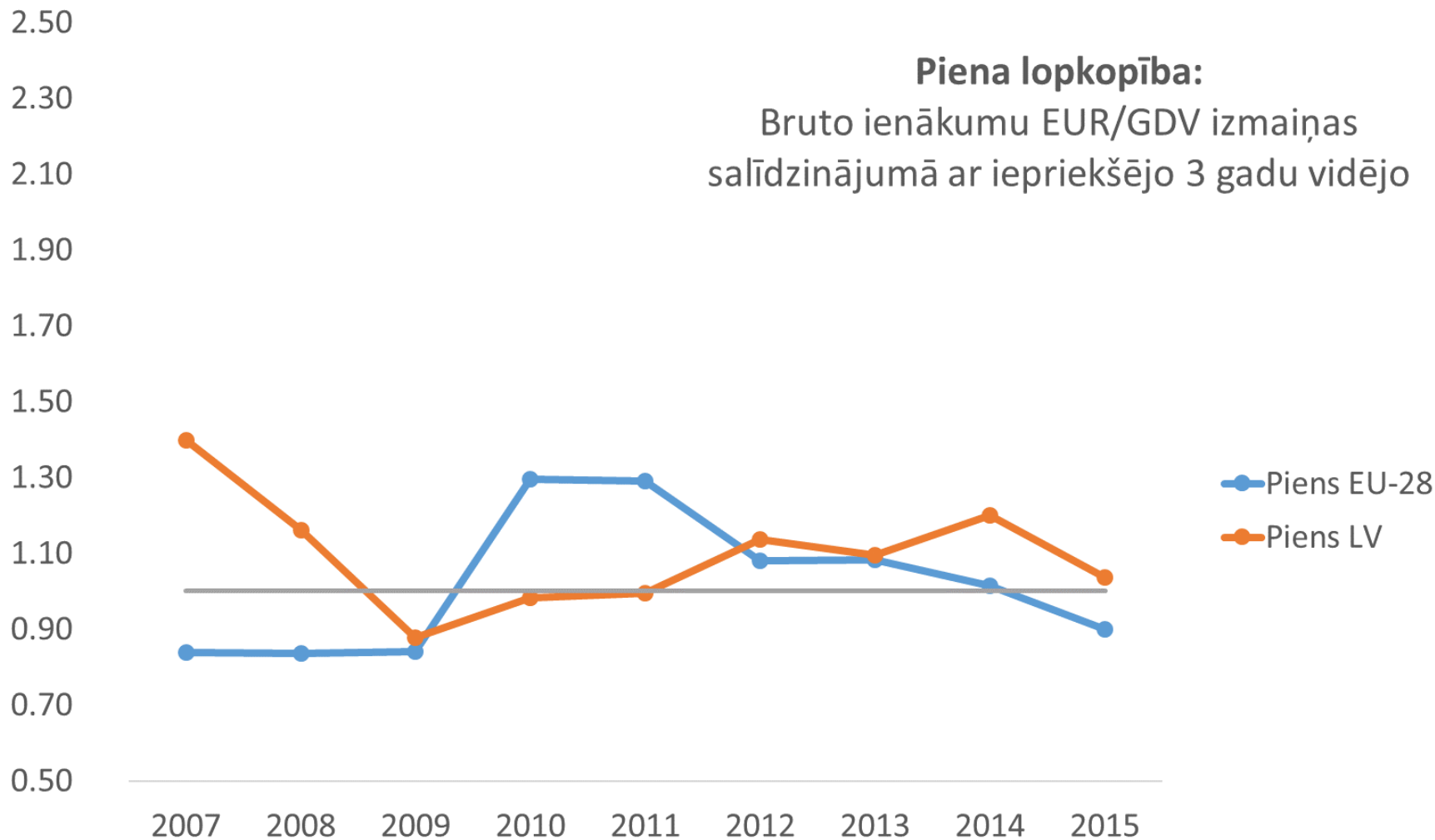
1.3. Atšķirīgi ienākumi dažāda lieluma saimniecībās

1.4. Atšķirīgi ienākumi starp dažādām I/s specializācijām

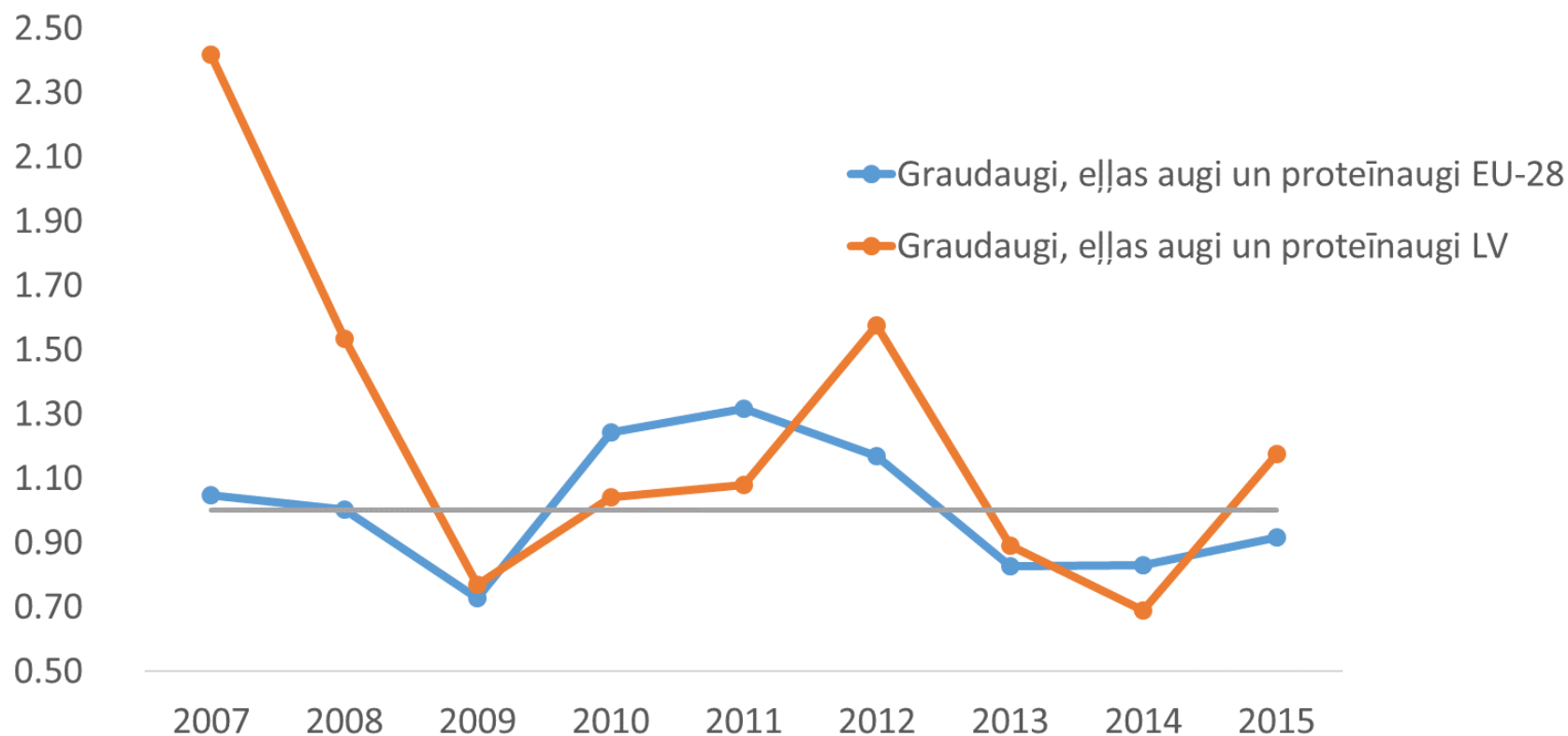

1.5. Nestabili ienākumi - PIENS

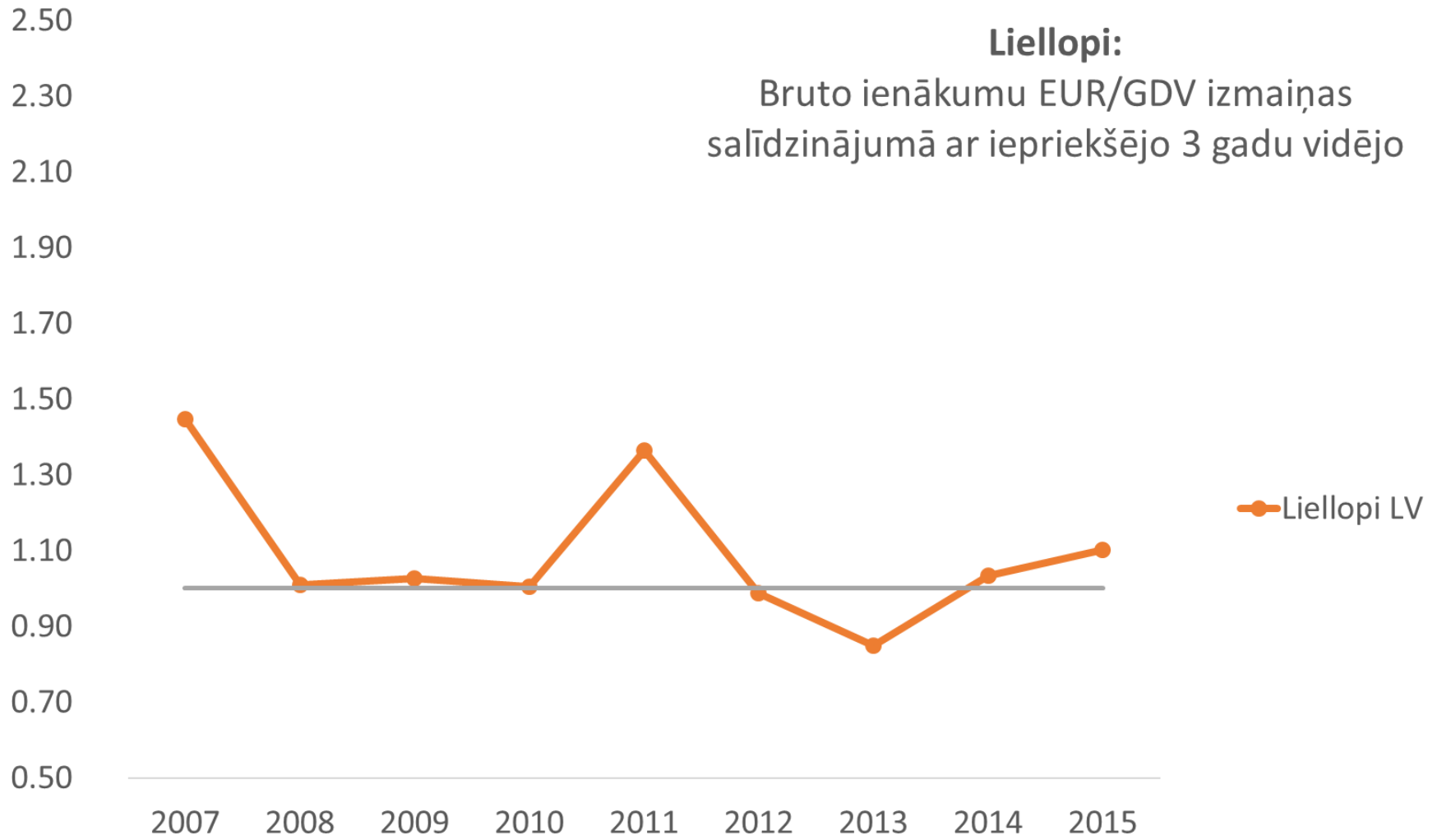

1.6. Nestabili ienākumi - LAUKAUGI

Graudaugi, eļļas augi, proteīnaugi:
Bruto ienākumu EUR/GDV izmaiņas
salīdzinājumā ar iepriekšējo 3 gadu vidējo

1.7. Nestabili ienākumi - LIELLOPI

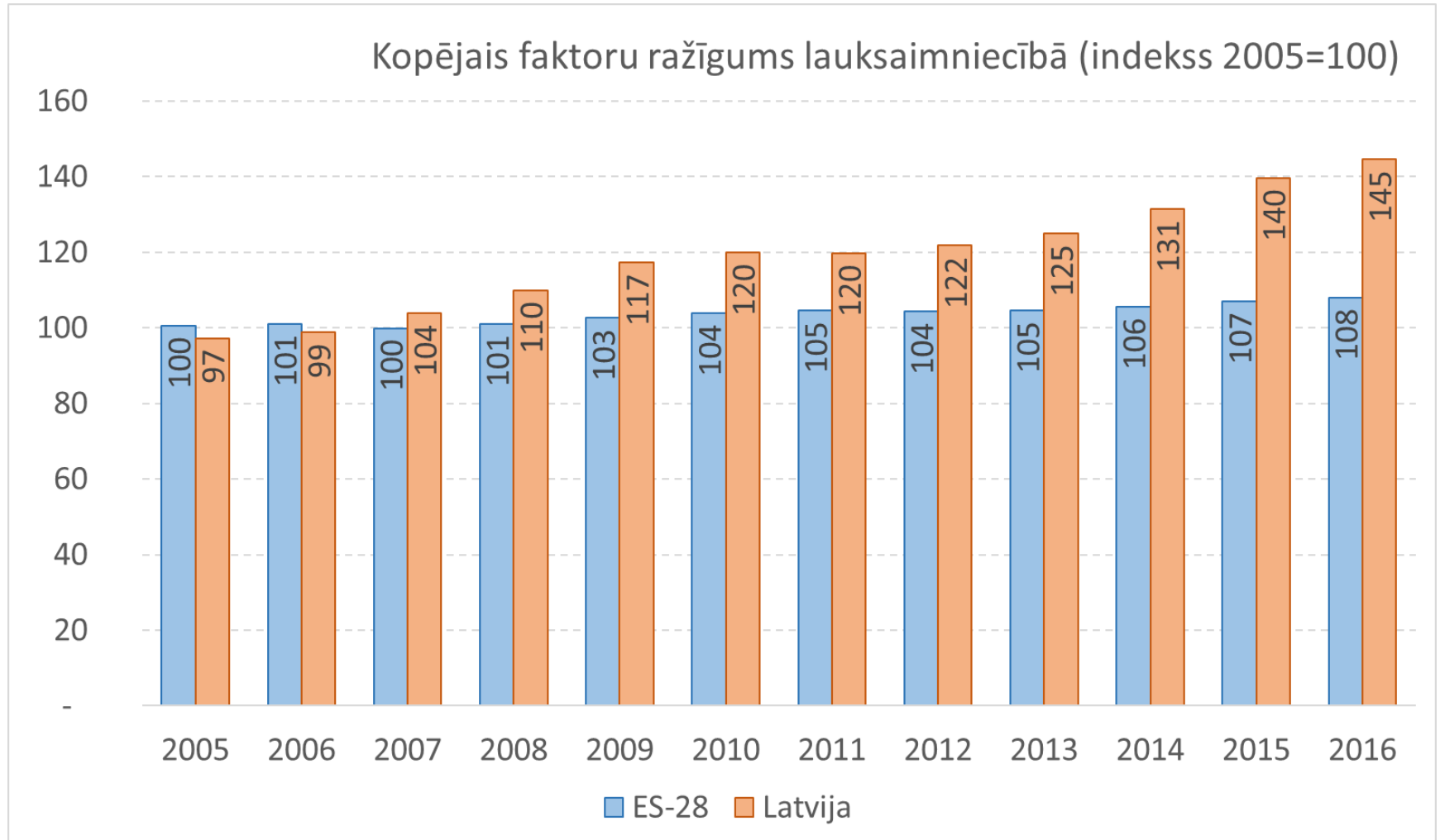

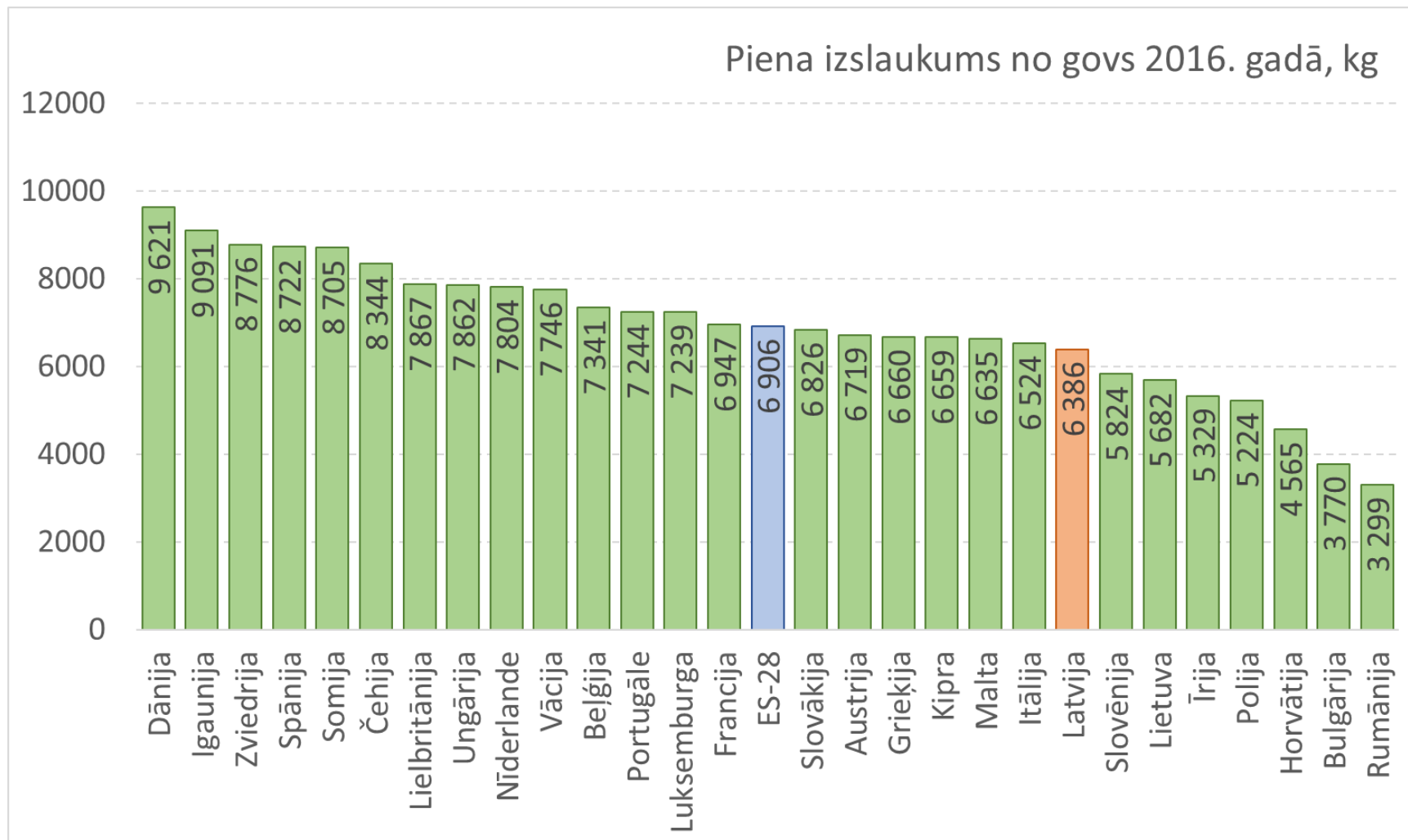
2. Pastiprināt **orientēšanos uz tirgu un vairo konkurētspēju**, tostarp ar lielāku uzsvāru uz pētniecību, tehnoloģijām un digitalizāciju

- Produktivitāte paaugstinās, taču joprojām zema
- Zema atbalsta atdeve
- Samazinās saimniecību skaits
- Lielākā daļa saimniecību ir pašpatēriņa
- Izmaksas pieaug straujāk nekā izlaide
- Eksportā liels izejvielu īpatsvars

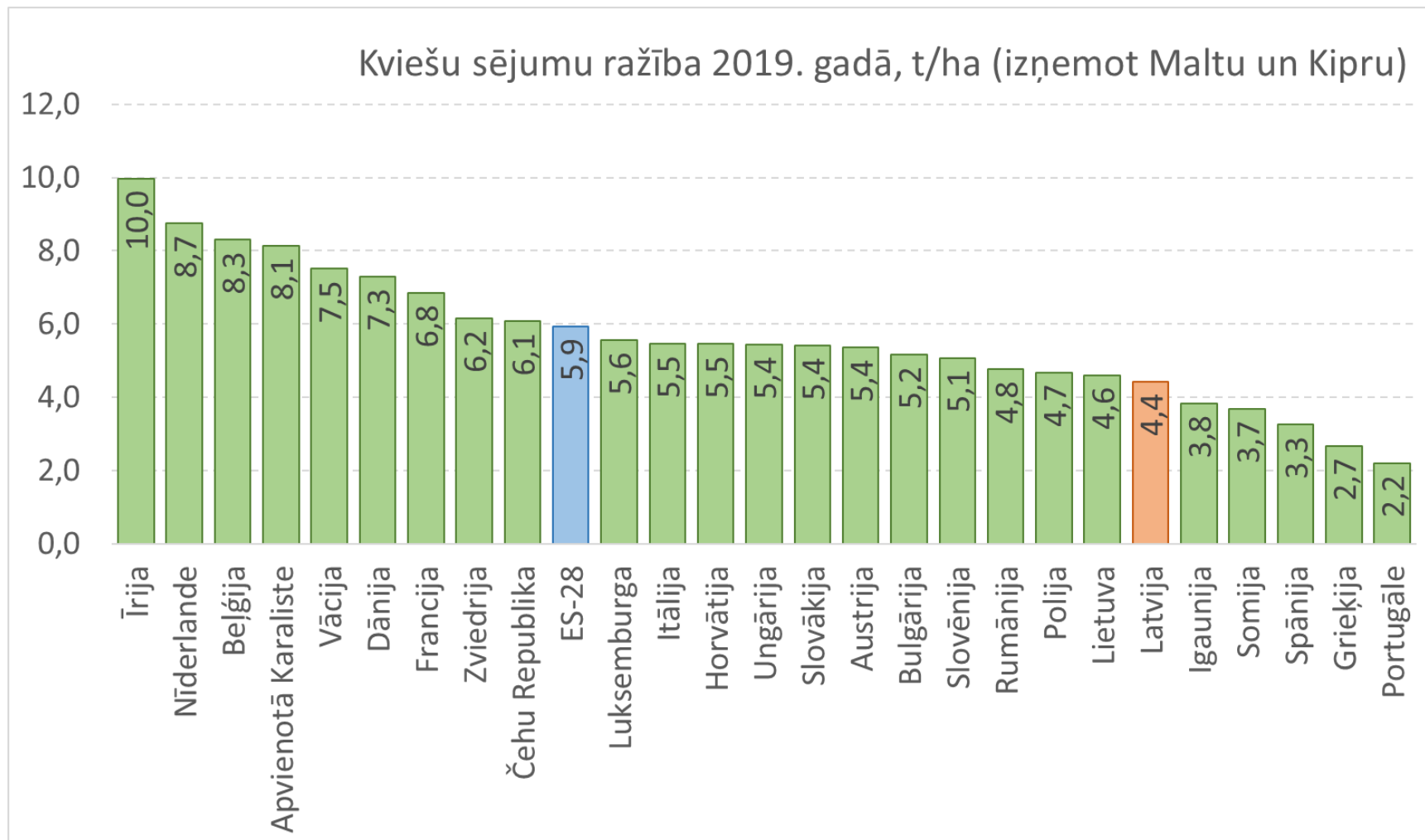
2.1. Produktivitāte paaugstinās

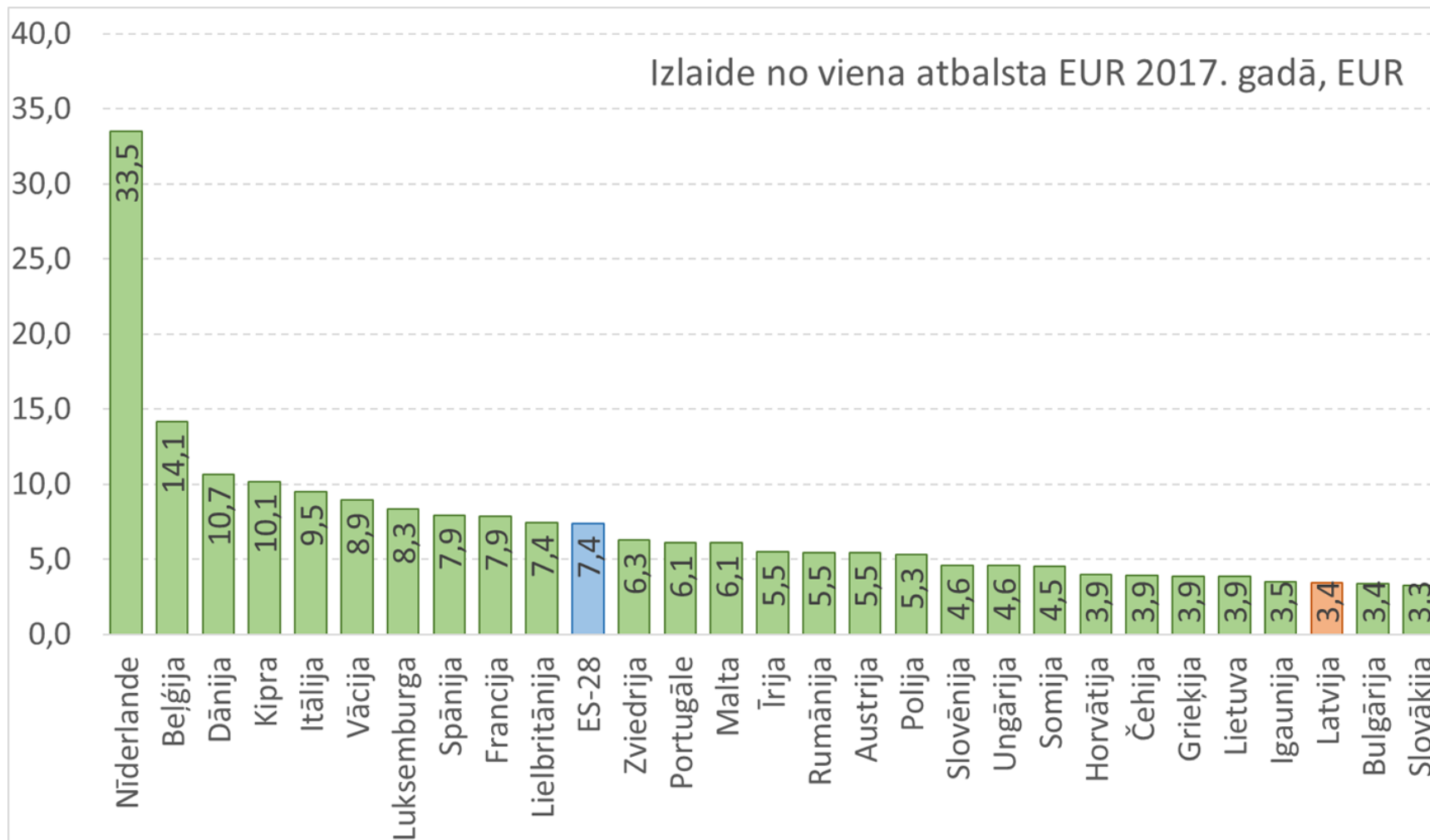
2.2. Zema produktivitāte – izslaukums no govīm

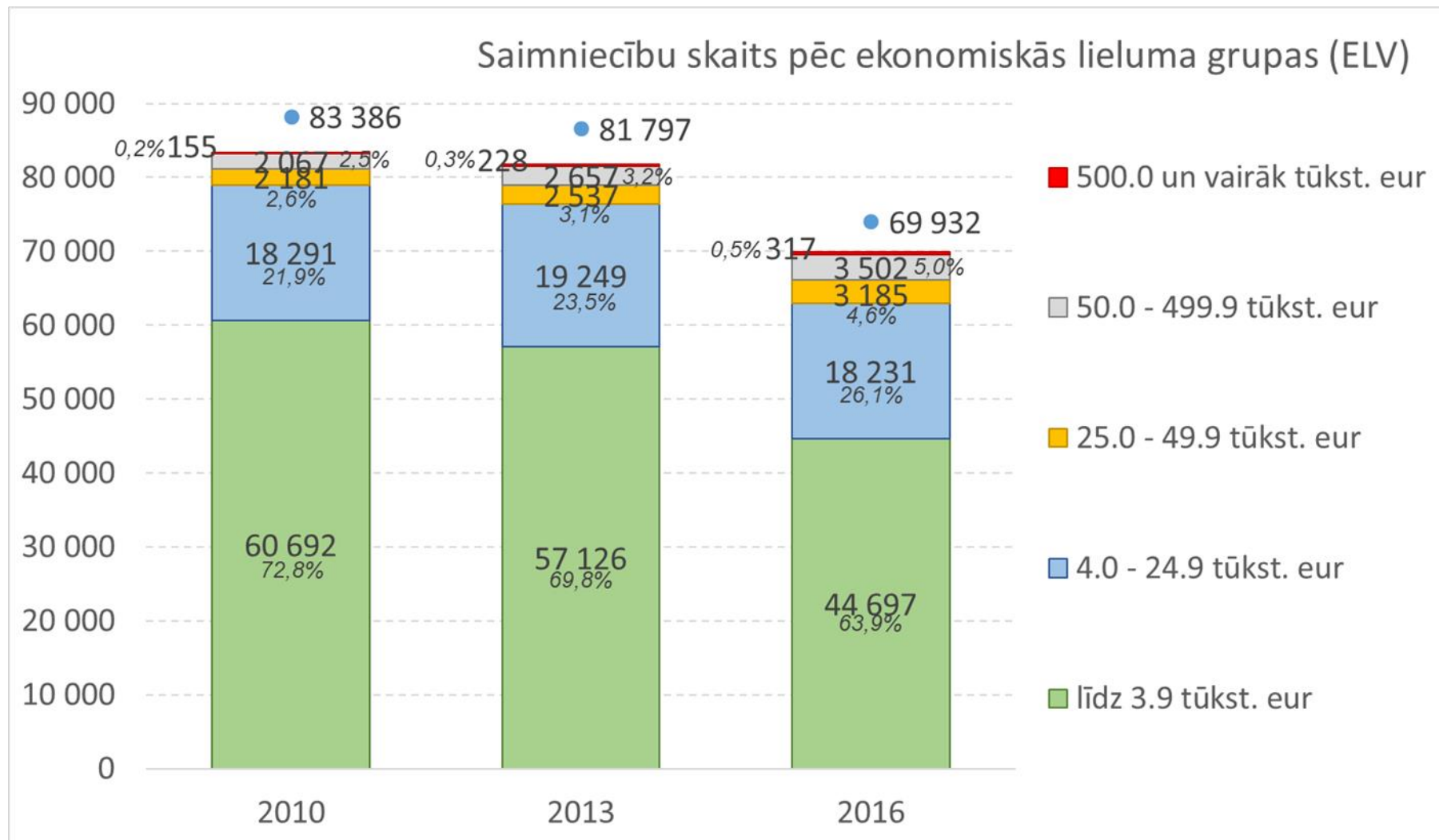
2.3. Zema produktivitāte – kviešu ražība

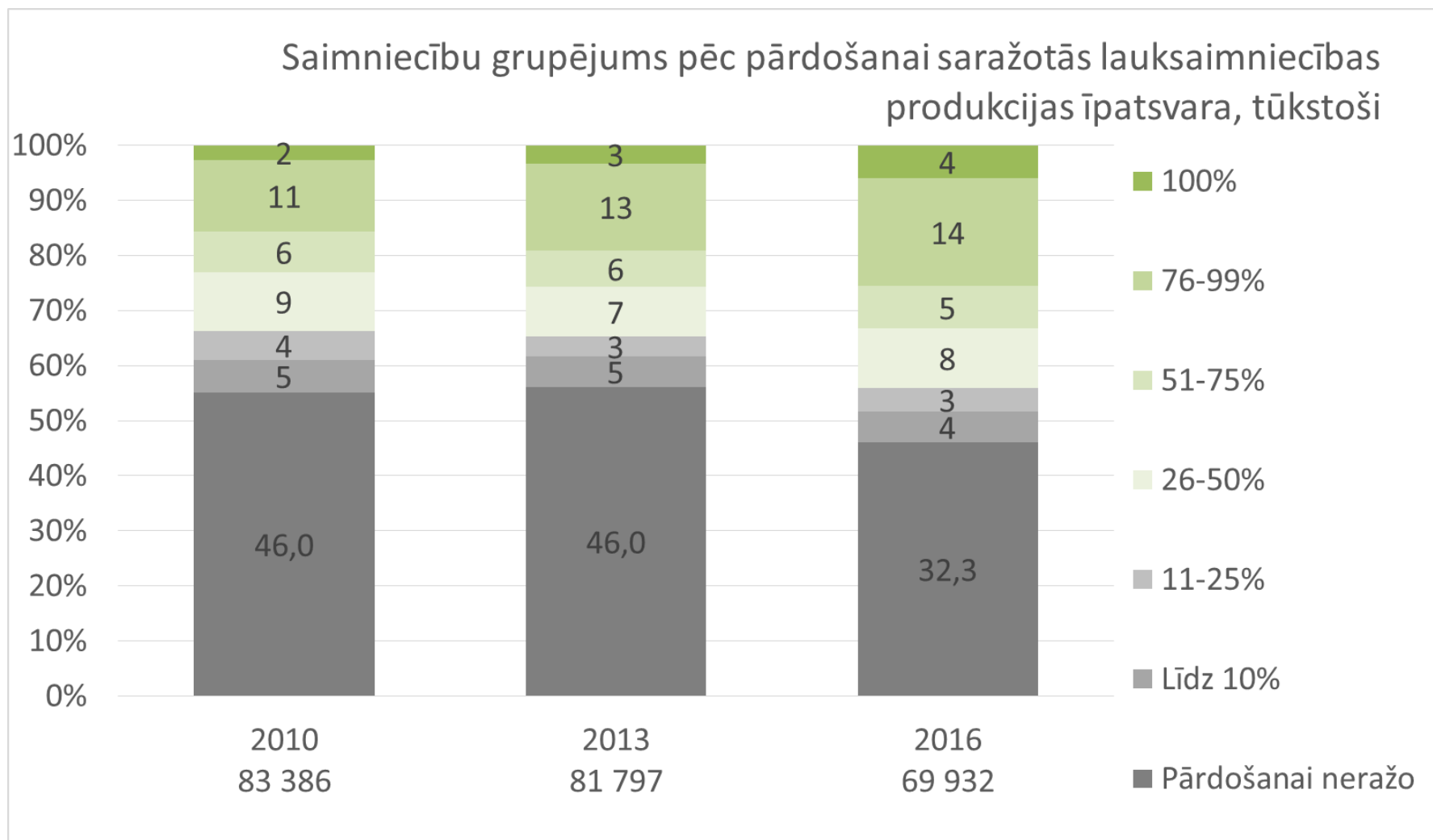
2.4. Zema atbalsta atdeve

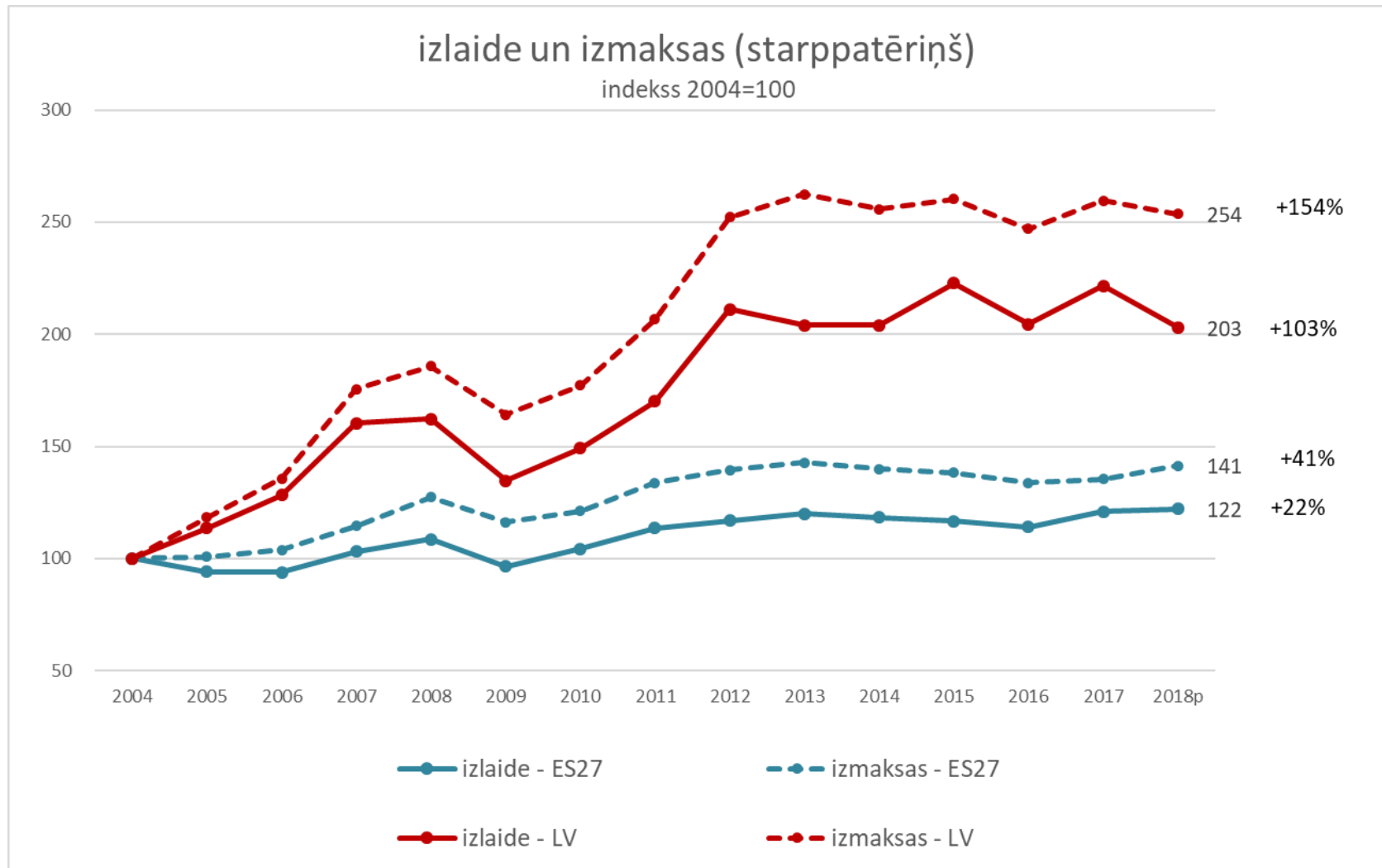
2.5. Samazinās saimniecību skaits, īpaši mazās

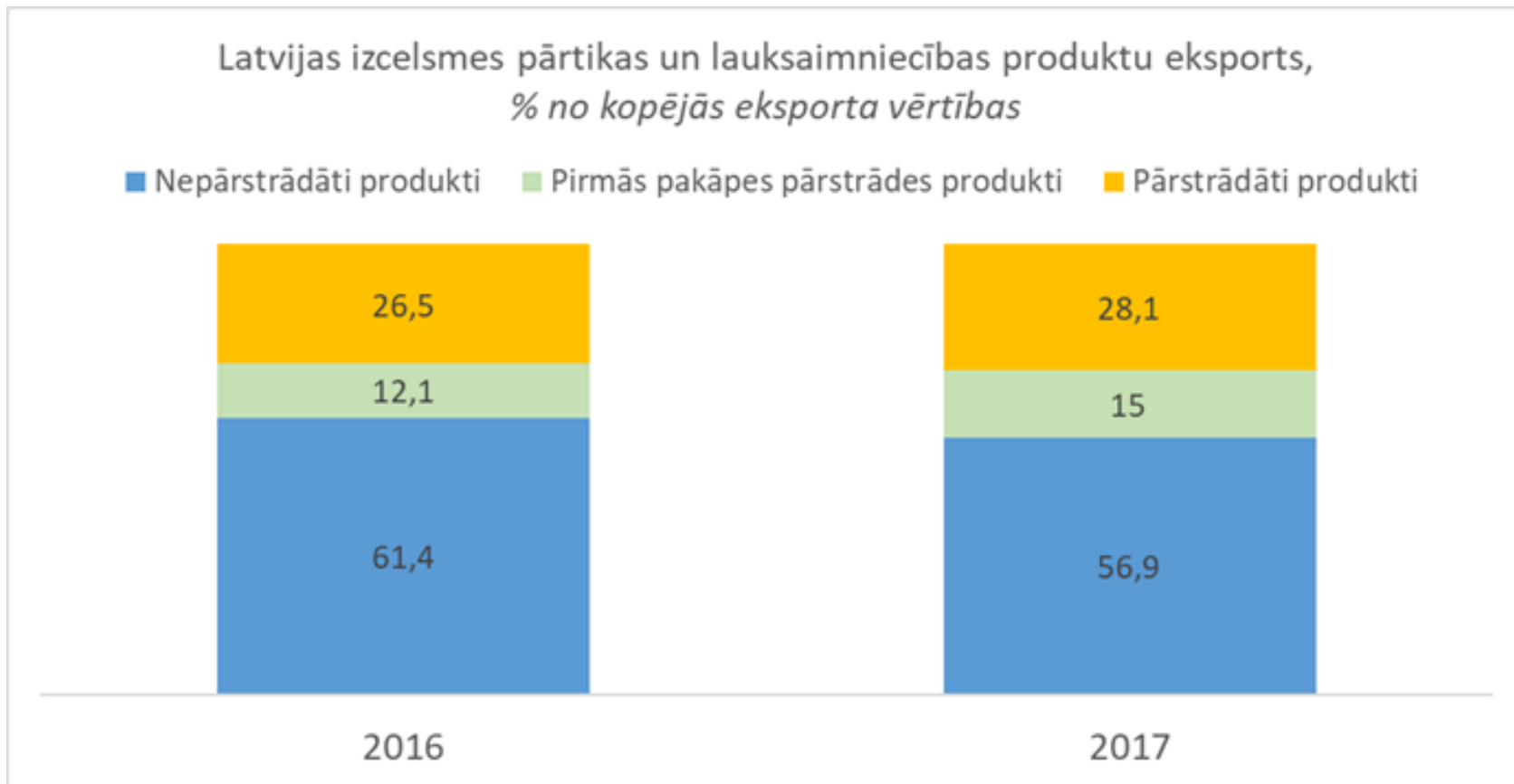
2.6. Pašpatēriņa saimniecības – 46%

2.7. Izmaksas pieaug straujāk nekā izlaide

2.8. Primārie lauksaimniecības produkti dominē eksportā

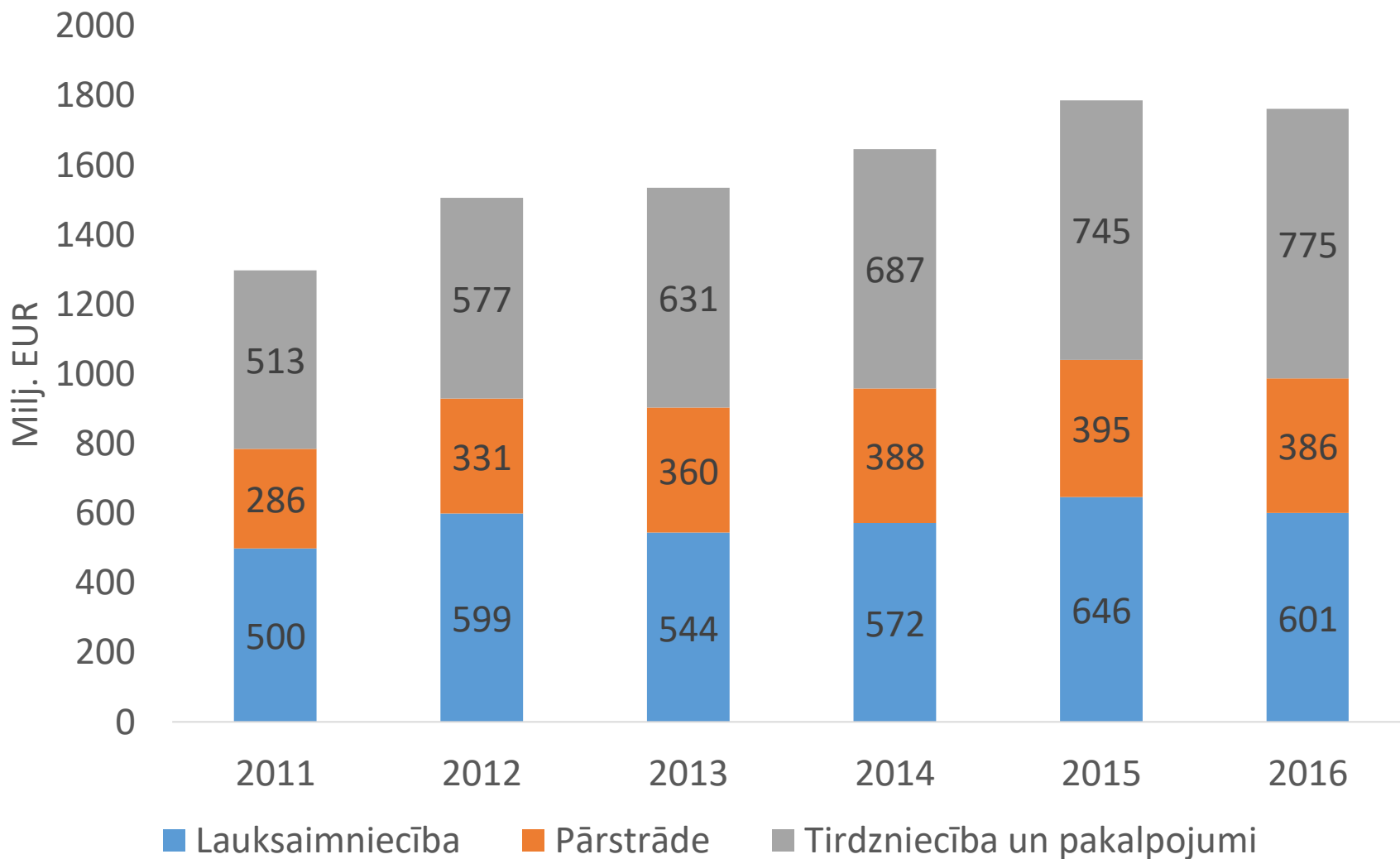

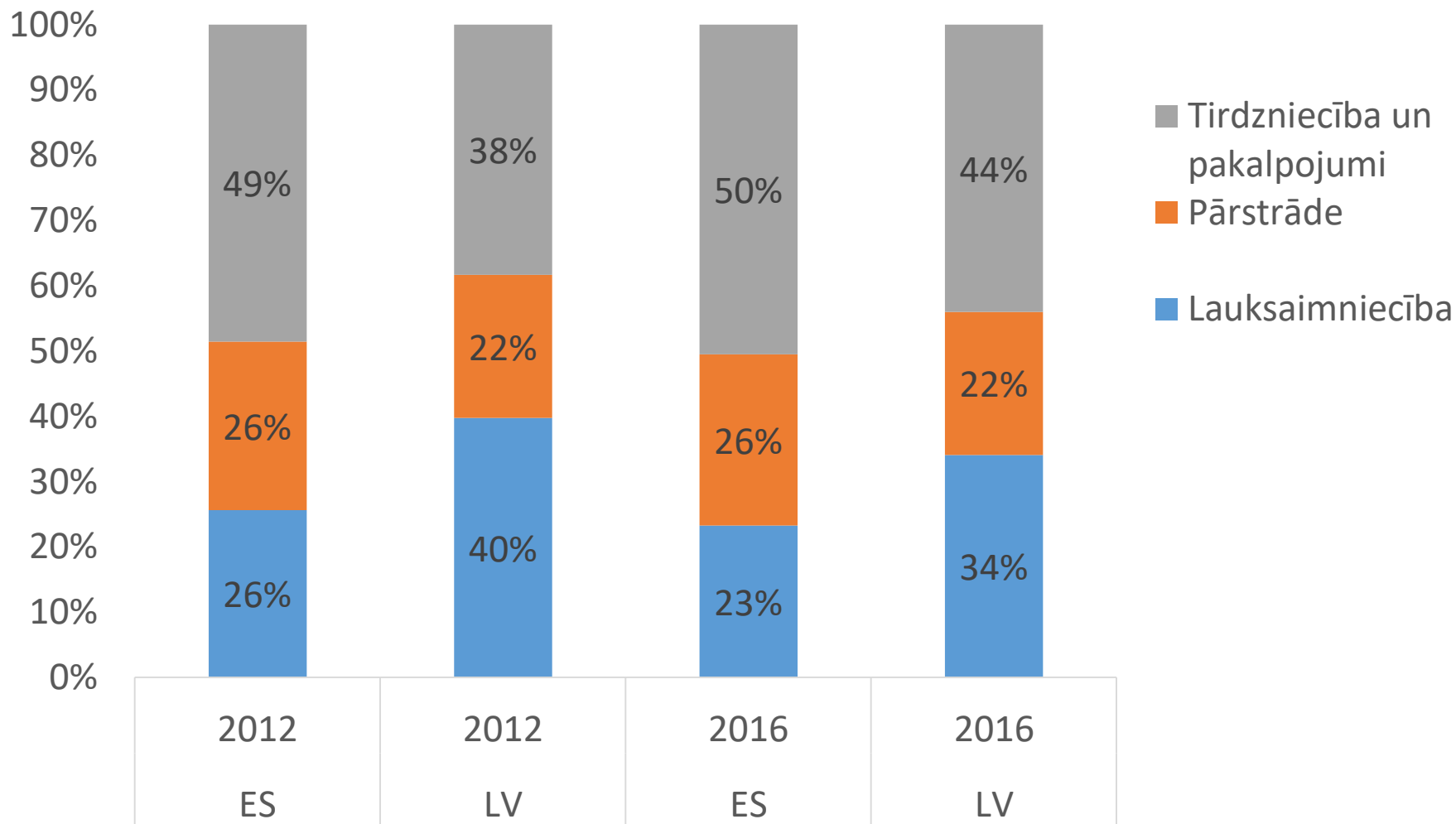
3. Uzlabot lauksaimnieku stāvokli **pievienotās vērtības veidošanas ķēdē**

- Lauksaimnieku radītā pievienotā vērtība samazinās pārtikas ķēdē;
- Dārzeņu nozarē samazinās ražotāju izlaide, kuri darbojas ārpus ražotāju organizācijām;
- Augļkopībā stagnē ražotāju organizāciju un nozares attīstība
- Neveidojas jauni un lēni paplašinās esošie atbilstīgie kooperatīvi

3.1. Lauksaimnieku radītā pievienotā vērtība samazinās pārtikas ķēdē

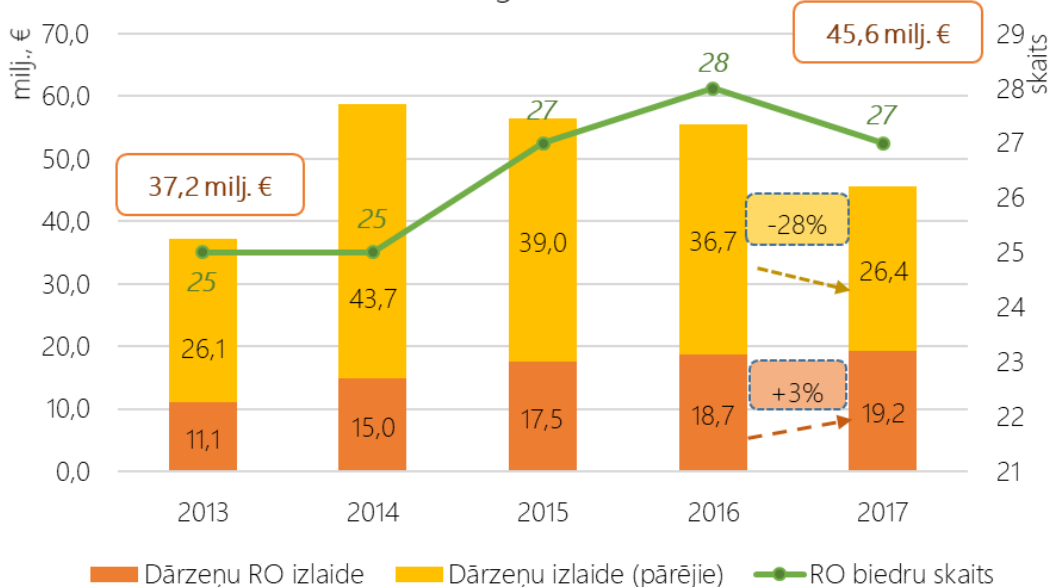

3.2. Lauksaimnieku radītā pievienotā vērtība sastāda vien 1/3 pārtikas ķēdē

Dārzeņu izlaide un RO biedru skaits pa gadiem, 2013. - 2017.

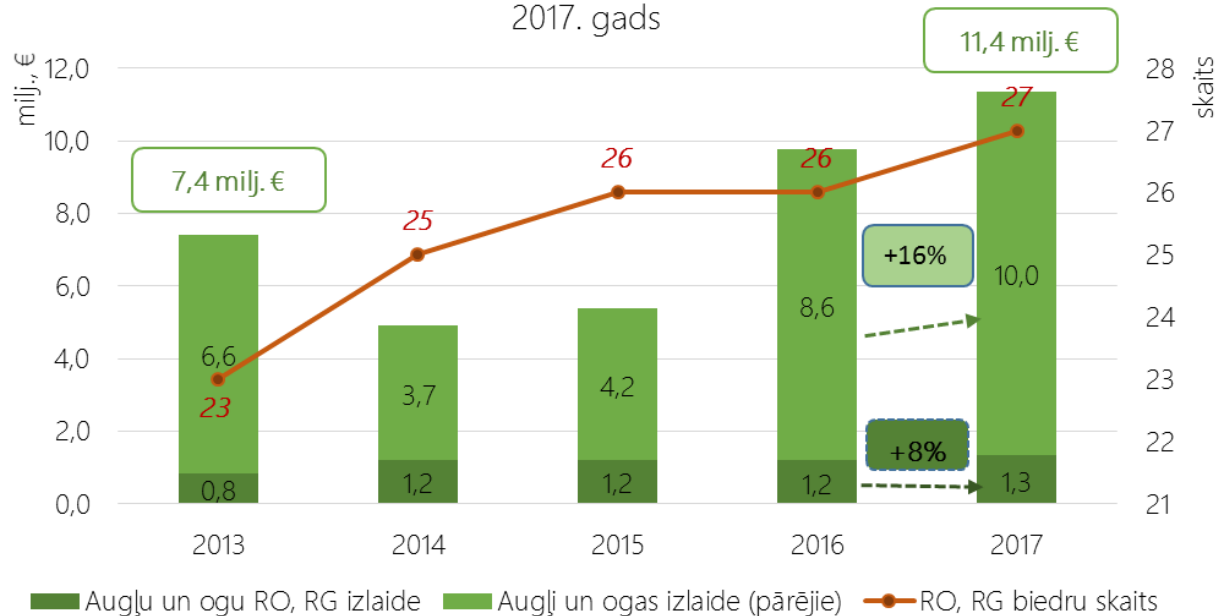
gads

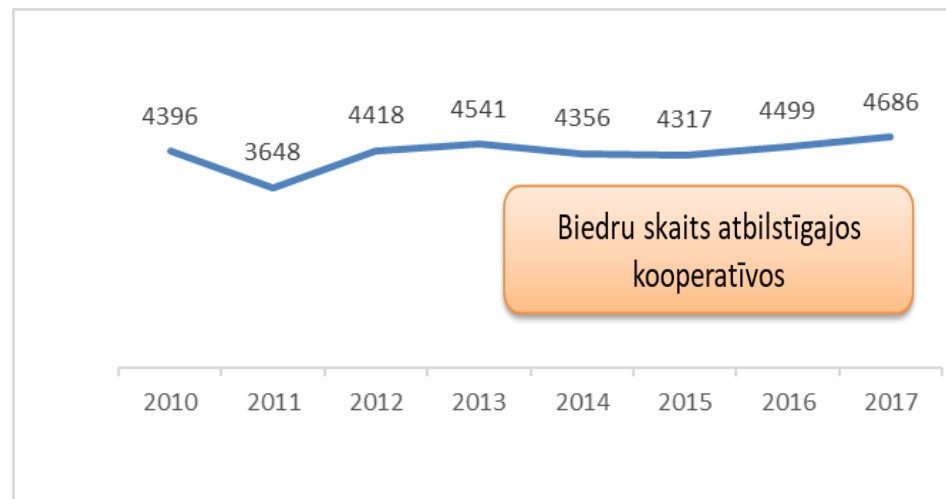
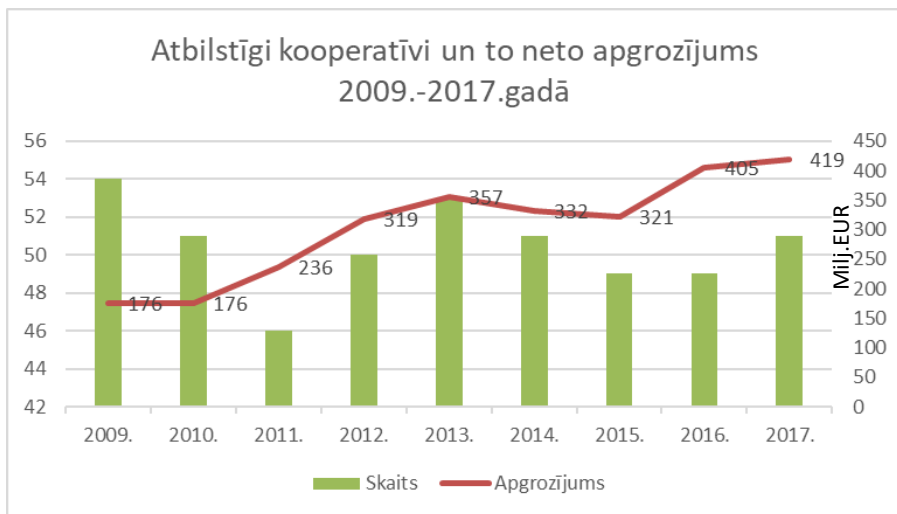
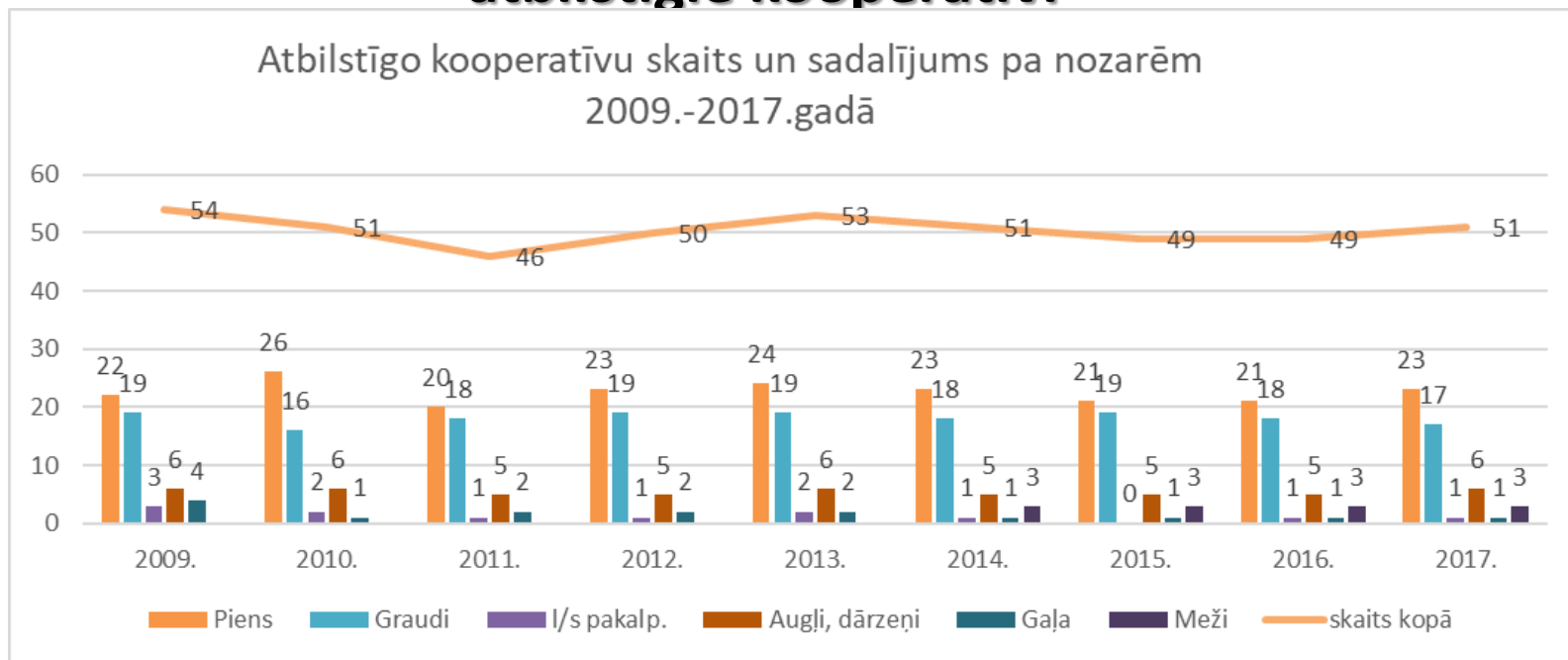
3.3. Dārzeņu nozarē samazinās ražotāju izlaide, kuri darbojas ārpus ražotāju organizācijām

3.4. Augļkopībā stagnē ražotāju organizāciju un nozares attīstība

Augļu, ogu izlaide un RO/RG biedru skaits pa gadiem, 2013.- 2017. gads

3.4. Neveidojas jauni un lēni paplašinās esošie atbilstīgie kooperatīvi

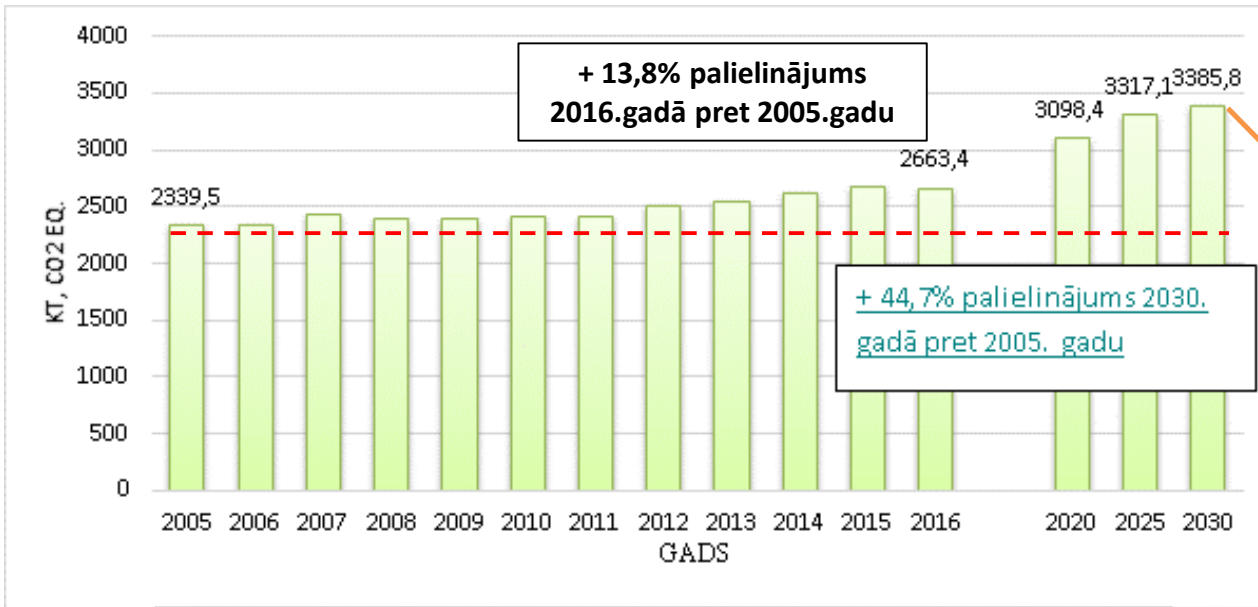

4. Dot ieguldījumu **klīmata pārmaiņu mazināšanā**, pielāgoties tām un attīstīt ilgtspējīgu enerģētiku

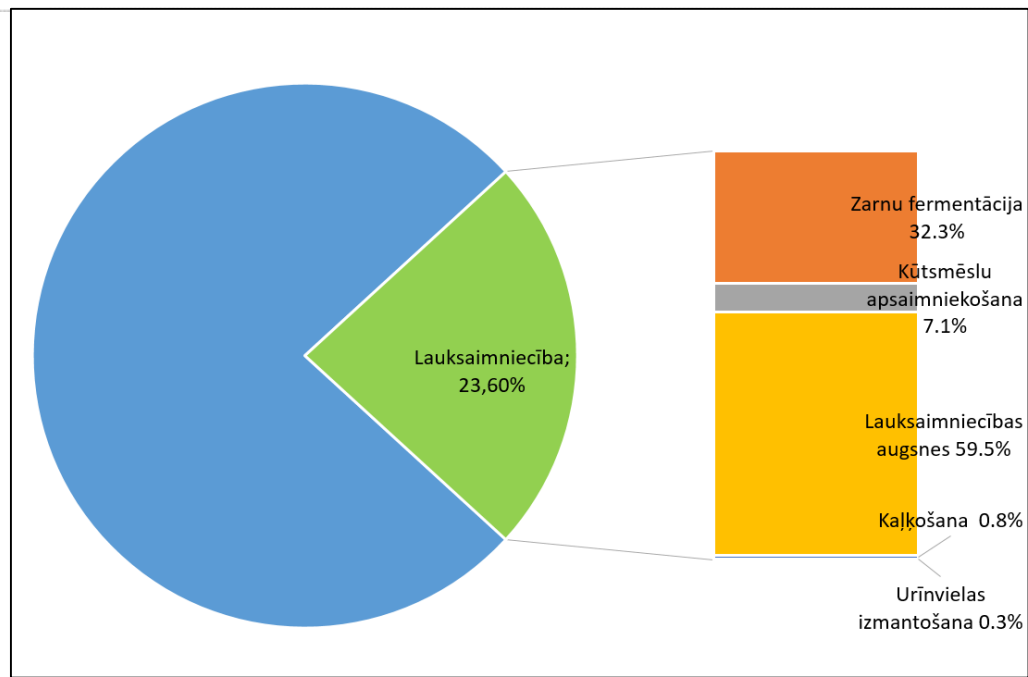
- Jāsamazina lauksaimniecības radītās SEG emisijas;
- Organisko augšņu aizsardzība;

4.1. SEG emisijas - jāsamazina

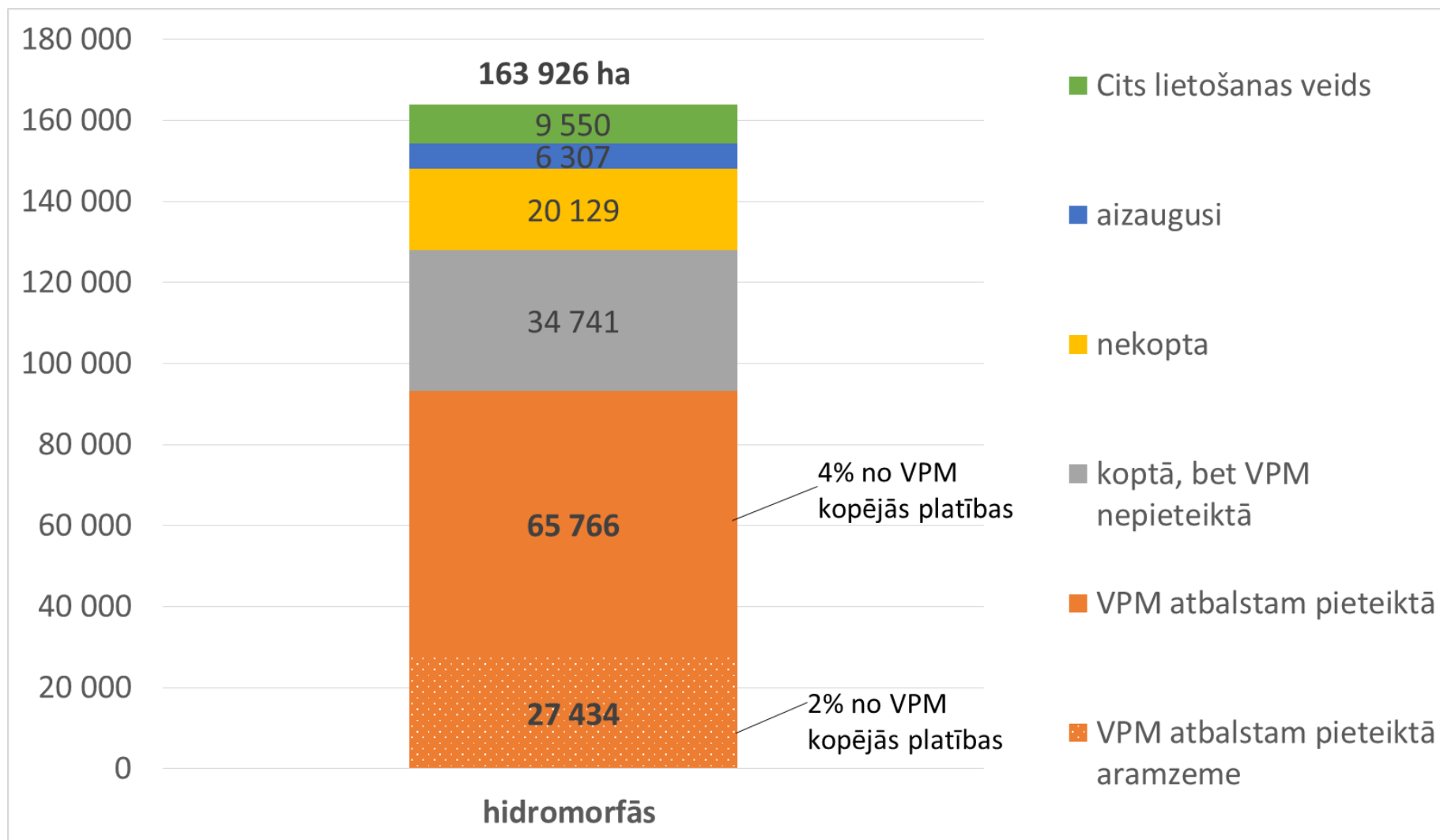

Esošie pasākumi, kas iekļauti prognozē un kuru īstenošana tiks turpināta, ievērojot pašreizējo ieviešanas tempu:

- Kūtsmēslu uzglabāšanas nosacījumi
- Biogāzes ražošana
- Pākšaugu iekļaušana augsekā
- Bioloģiskā un integrētā lauksaimniecība
- Precīzā augkopība un lopkopība
- Mēslošanas plāni
- Slāpekļa apsaimniekošanas nosacījumi īpaši jutīgajās teritorijās un prasības kūtsmēslu izklidei

4.2. Organisko augšņu aizsardzība

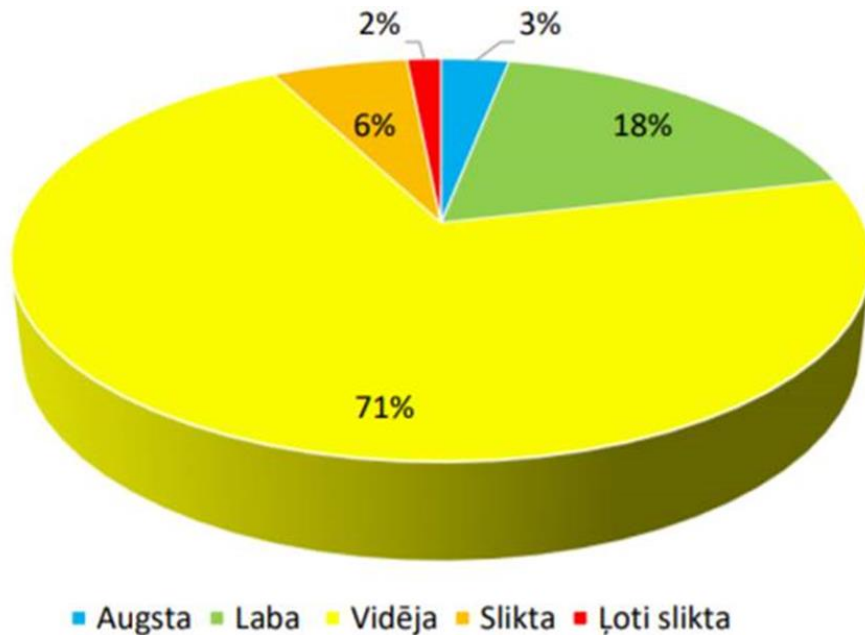

5. Veicināt ilgtspējīgu attīstību un **dabas resursu** – ūdens, augsnes un gaisa – efektīvu pārvaldīšanu

- Ūdens:
 - Ūdens kvalitātes riski;
 - Mēslojuma izmantošana pieaug;
- Gaiss;
 - Lauksaimniecība galvenais amonjaka emisiju avots;
- Augsne;
 - Augšņu agroķīmiskie rādītāji pasliktinās.

5.1. Ūdens resursi: eitrofikācija

Ūdens resursu stāvoklis ir novērtēts ūdens objektu līmenī upju baseinu apsaimniekošanas plānos 2016-2021.gadam.

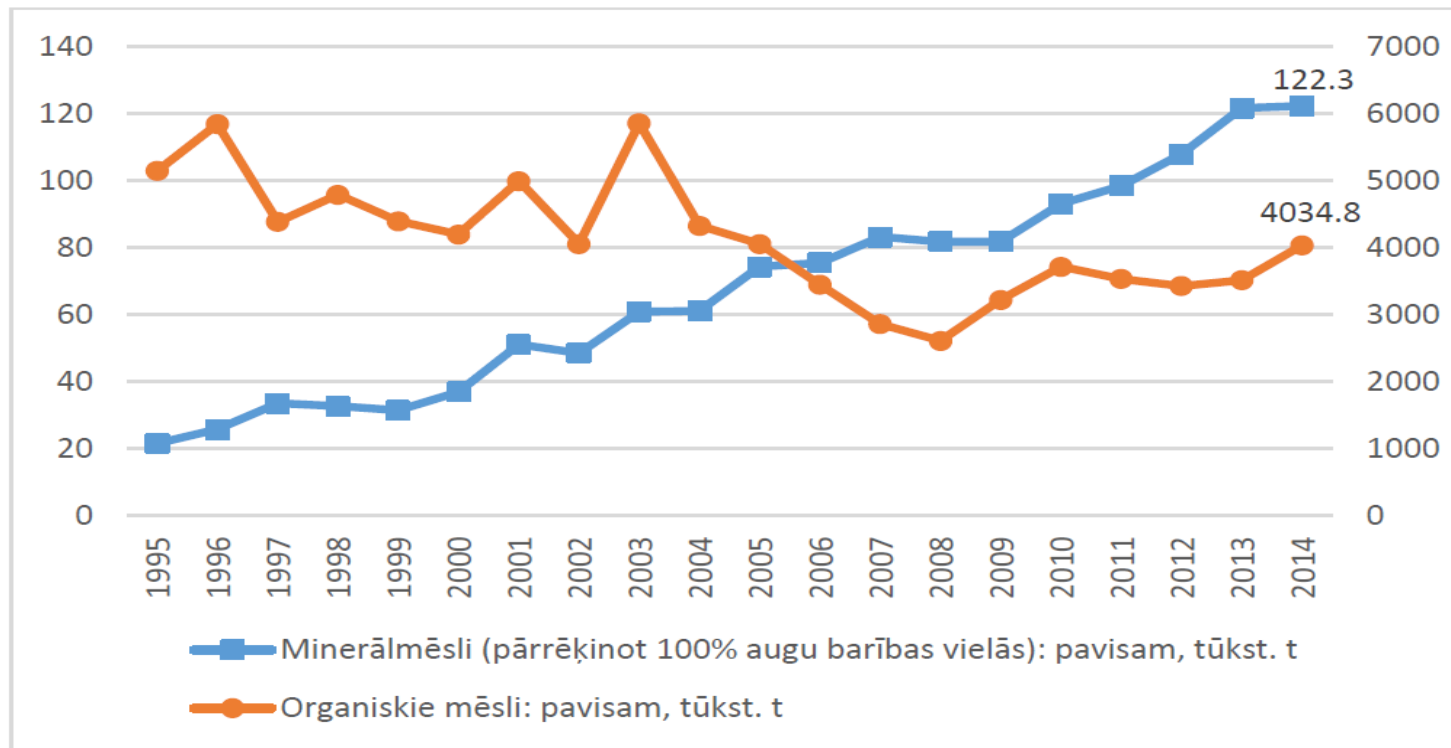
Apskoto ūdensobjektu kopskaita sadalījums pa ekoloģiskās kvalitātes/potenciāla klasēm 2017.gadā (LVĢMC)

Tabula: Labs ūdens stāvoklis (% no kopējo ūdens objektu skaita); mērķis - 100%

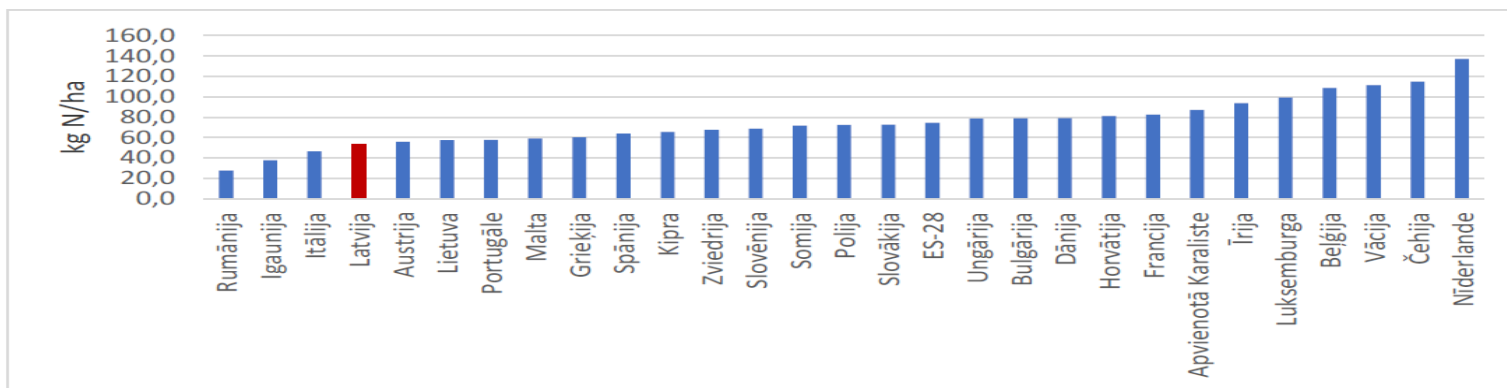
	Daugava	Gauja	Lielupe	Venta
Upes	7.8	43.2	11.5	18.2
Upes (SPŪO)	30.0	0	0.0	33.3
Ezeri	23.5	25.7	17.0	10.3
Ezeri (SPŪO)	50.0	-	0.0	0.0

5.1. Ūdens resursi

Mēslojuma iestrāde tūkstošos tonnas gadā (Avots: Centrālā Statistikas pārvalde)

Slāpekļa saturošo minerālmēslojuma lietošanas apjomi Eiropas Savienībā 2015.g. (Avots: Eurostat)

5.2. Gaiss - Amonjaka emisiju samazināšana lauksaimniecībā

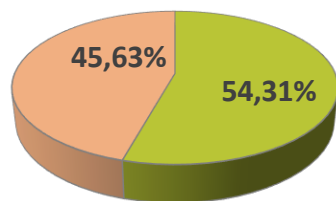
Direktīva Nr.2016/2284 nosaka amonjaka (NH₃) emisiju samazinošās saistības:

2020.-2029.gads -1% no 2005.gada NH₃ emisijām

pēc 2030.gada -1% no 2005.gada NH₃ emisijām

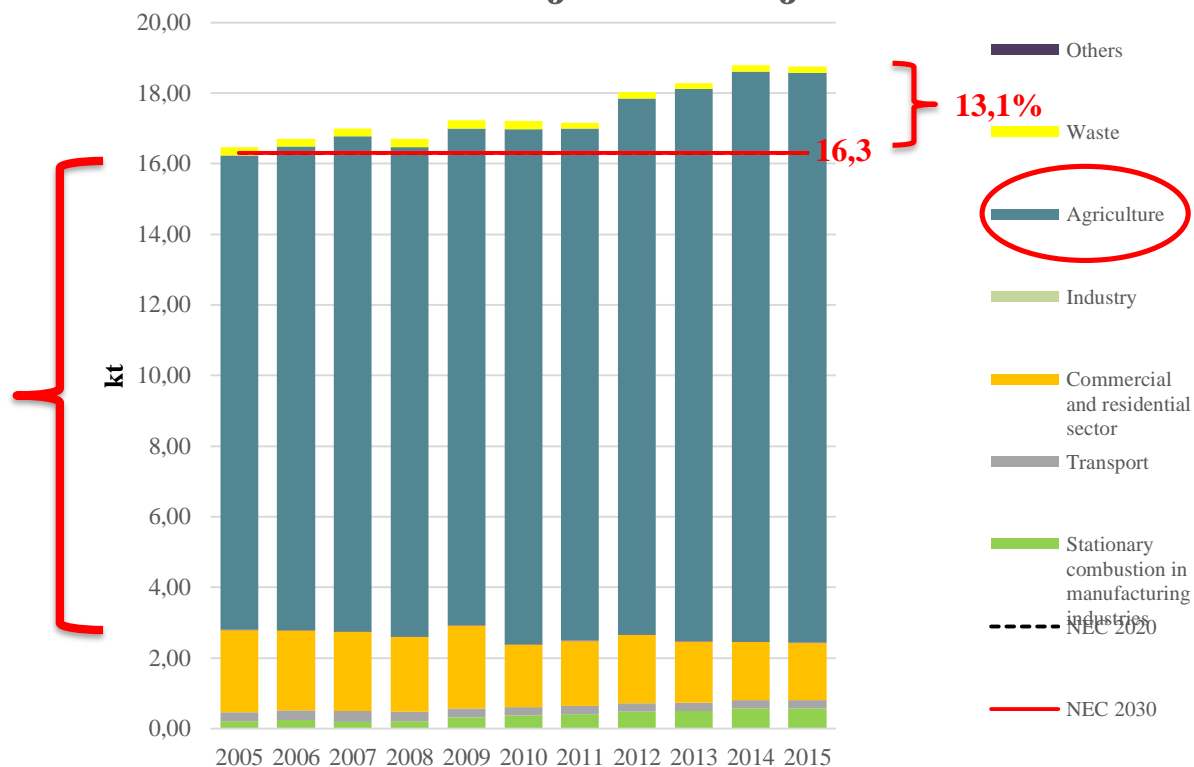
Lauksaimniecības sektors veido 86,04% (2015.gada dati) no kopējām NH₃ Latvijā

Amonjaka emisijas lauksaimniecībā
2015.gadā

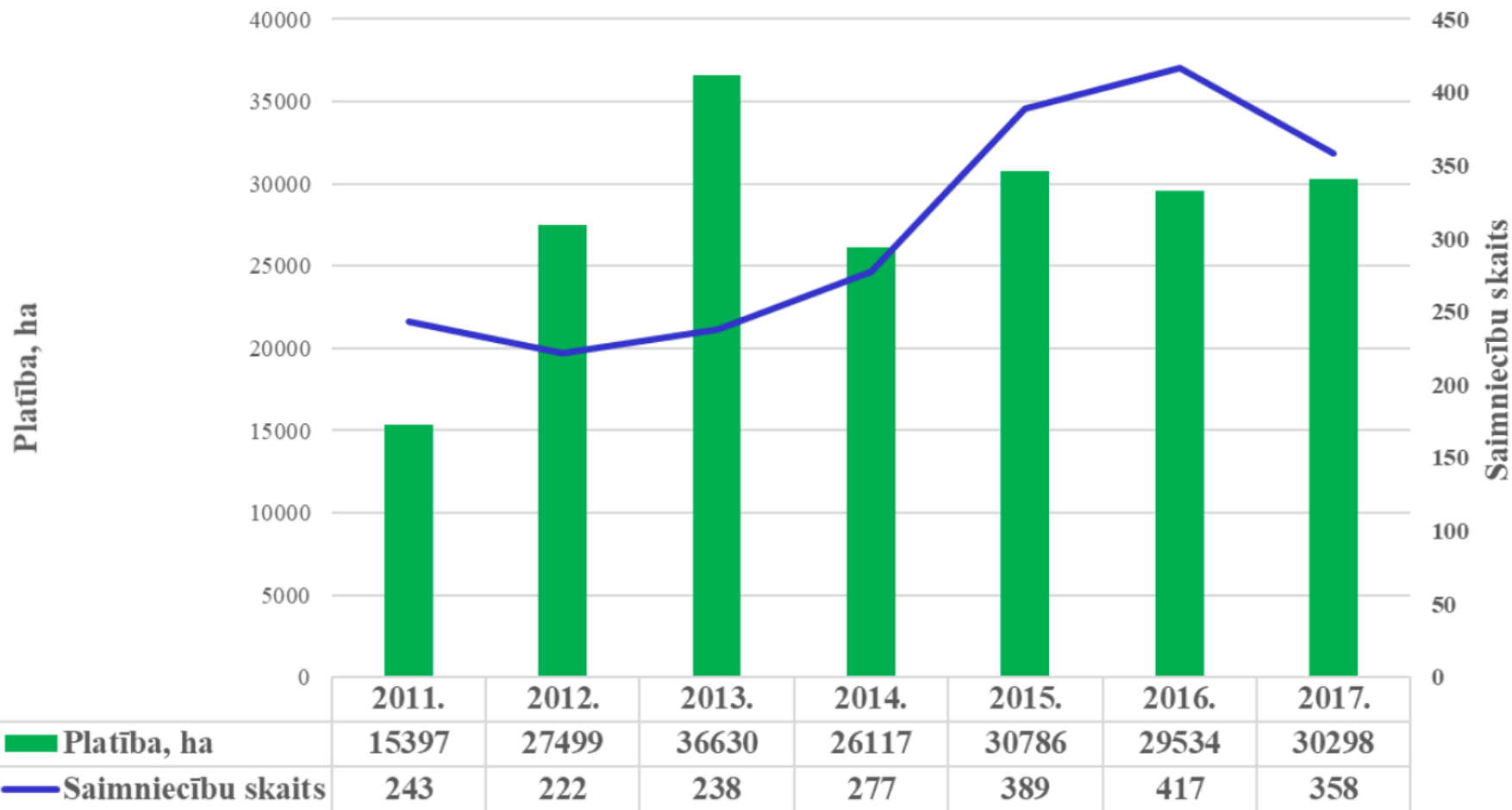

- Augkopība (Organiskā mēslojuma un minerālmēslojuma lietošana)
- Lopkopība (Kūtsmēslu apsaimniekošana)

Amonjaka emisijas

5.3. Augsne – augu agroķīmiskās izpētes dinamika

5.3. Augsne – agroķīmisko īpašību rādītāji pasliktinās

Agroķīmisko īpašību rādītāji pētītajā LIZ, %

Rādītājs	2012	2017
ORGANISKĀ VIELA		
OV < 2 %	11	7
OV 2,1 – 5 %	82	83
REAKCIJA		
pH _{KCl} < 5,5	15	23
BARĪBAS ELEMENTI		
Zems un ļoti zems P ₂ O ₅	21	35
Zems un ļoti zems K ₂ O	12	21
IEKULTIVĒŠANAS PAKĀPE		
Zema	19	36
Vidēja	44	40
Augsta	37	24

6. Palīdzēt aizsargāt **bioloģisko daudzveidību**, stiprināt ekosistēmu pakalpojumus un saglabāt **biotopus un ainavas**

- ES nozīmes aizsargājamo biotopu stāvoklis - nelabvēlīgs;
- Lauku putnu sugu populācija samazinās;
- Ainavas homogenizācijas risks (ainavas daudzveidība un tās elementi);

6.1. ES nozīmes aizsargājamo biotopu stāvoklis (2007-2012)

ES dzīvotnes kods (atbilstoši ES Sugu un Dzīvotņu direktīvai)	ES dzīvotnes nosaukums	Dabiskās izplatības areāls	Dzīvotnes aizņemtā platība areāla robežās	Specifiskas struktūras un funkcijas (t.sk. tipiskās sugas)	Nākotnes izredzes (attiecībā uz dzīvotnes areālu, ar dzīvotni aizņemto platību un tās specifiskajām struktūrām un funkcijām)	Kopējais aizsardzības stāvokļa novērtējums
5130	Kadiķu audzes zālājos un virsājos	XX	U2-	U2-	U2-	U2-
6110*	Lakstaugu pioniersabiedrības seklās kaļķainās augsnēs	FV	U1-	U1-	U1-	U1-
6120*	Smiltāju zālāji	FV	U2-	U2-	U2-	U2-
6210	Sausi zālāji kaļķainās augsnēs (* nozīmīgas orhideju atradnes).	FV	U2-	U2-	U2-	U2-
6230*	Vilkakūlas zālāji (tukšaiņu zālāji)	FV	U2-	U2-	U2-	U2-
6270*	Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas	FV	U1-	U2-	U1-	U2-
6410	Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs	FV	U2-	U2-	U2-	U2-
6430	Eitrofas augsto lakstaugu audzes	FV	FV	FV	FV	FV
6450	Palieņu zālāji	FV	U1-	U2-	U2-	U2-
6510	Mēreni mitras pļavas	FV	U1-	U2-	U2-	U2-
6530*	Parkveida pļavas un ganības	XX	U2-	U2-	U2-	U2-

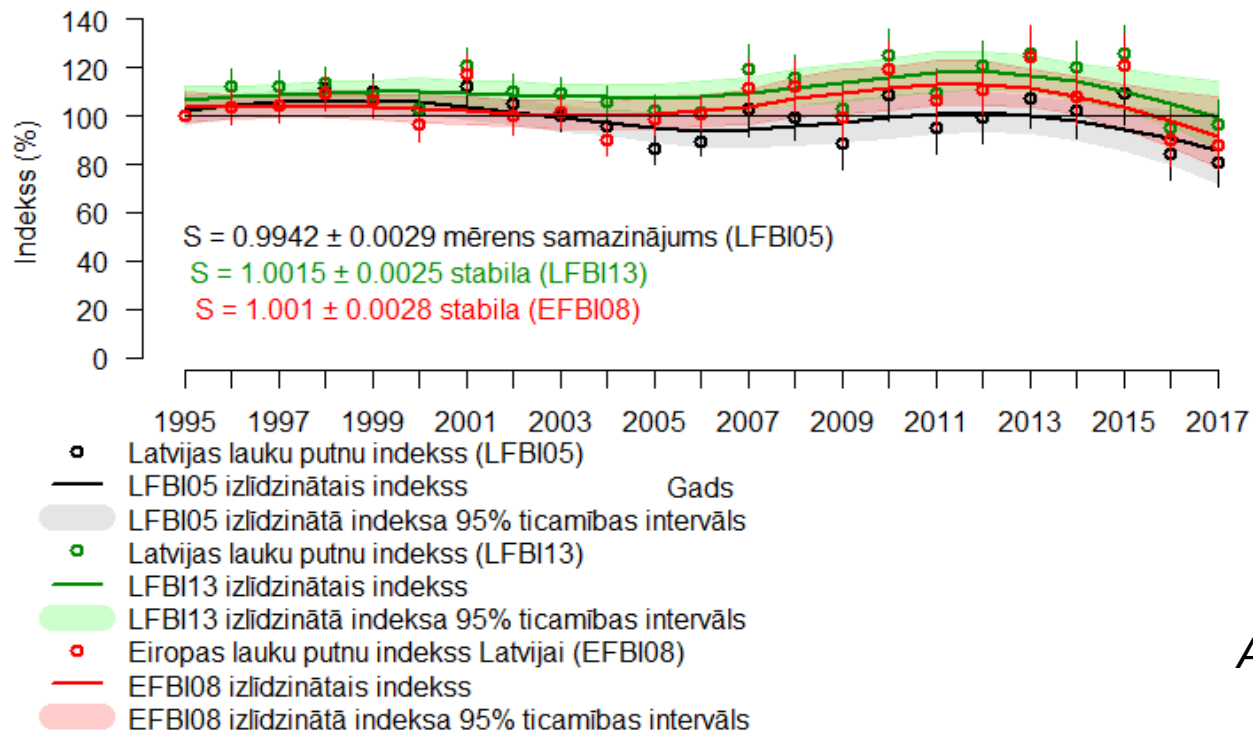
FV Aizsardzības stāvoklis labvēlīgs (Favourable)

U1 Aizsardzības stāvoklis nelabvēlīgs-nepietiekams (Unfavourable-Inadequate)

U2 Aizsardzības stāvoklis nelabvēlīgs-slikts (Unfavourable-Bad)

XX Aizsardzības stāvoklis nezināms (Unknown)

6.2. Lauku putnu indekss

Avots: LOB, Dienas putnu monitorings, 2017

- Pašlaik vēl grūti vērtēt samazinājuma iemeslus.
- Ir saistība ar vairāku indeksu veidojošo sugu (griezes, dzeltenās cielavas, kārkļu ļauķa) populāciju samazināšanos tieši pēdējos gados.
- Trūkst specifisku pētījumu.

6.3. Ainavas daudzveidība un tās elementi

Ainavas homogenizācijas piemērs Platones pagastā no 1995. gada līdz 2013. gadam.

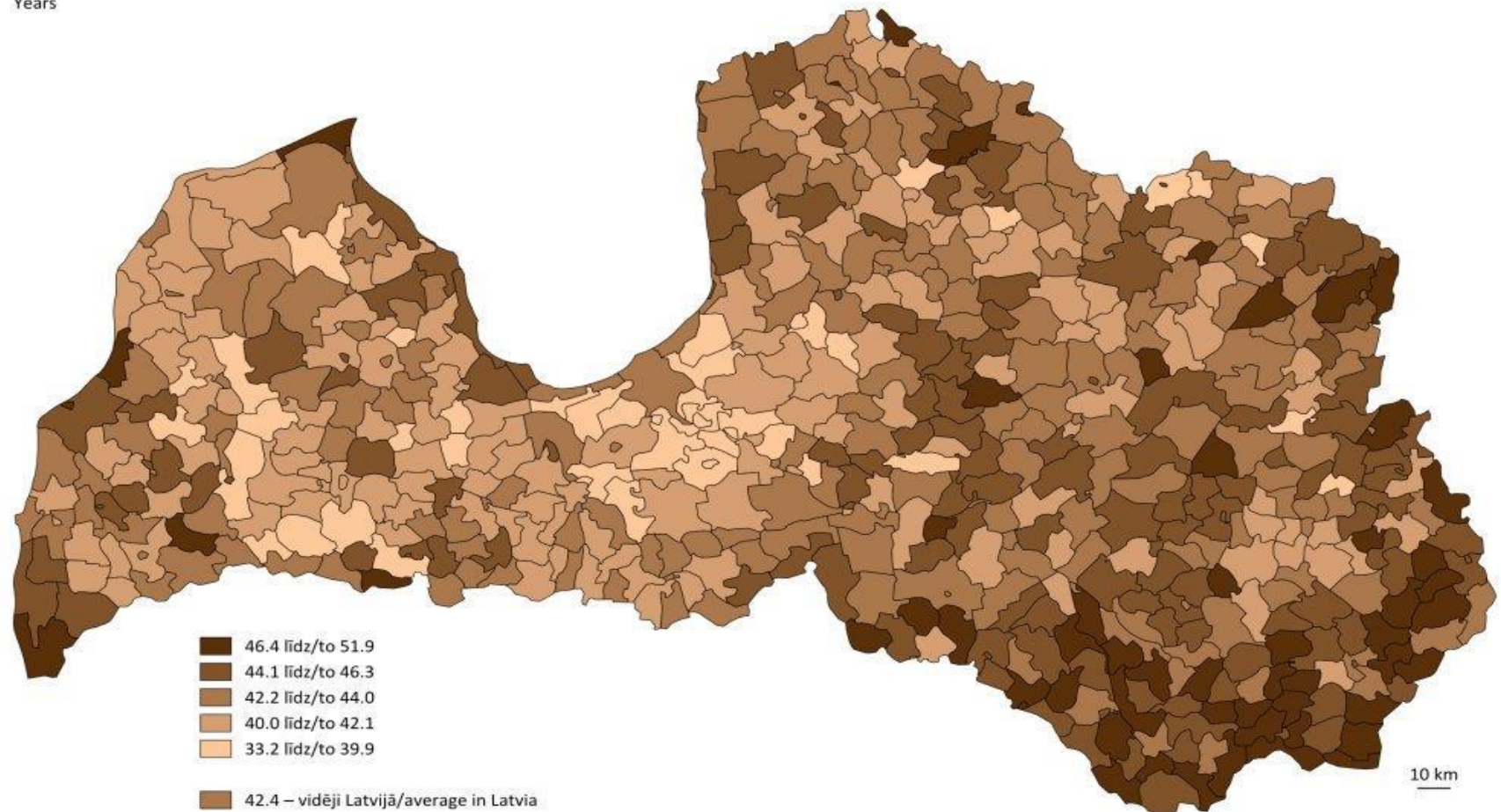
7. Piesaistīt **gados jaunus lauksaimniekus** un veicināt **darījumdarbību lauku apvidos**

- Lauki «noveco»;
- Jauno lauksaimnieku skaits samazinās;

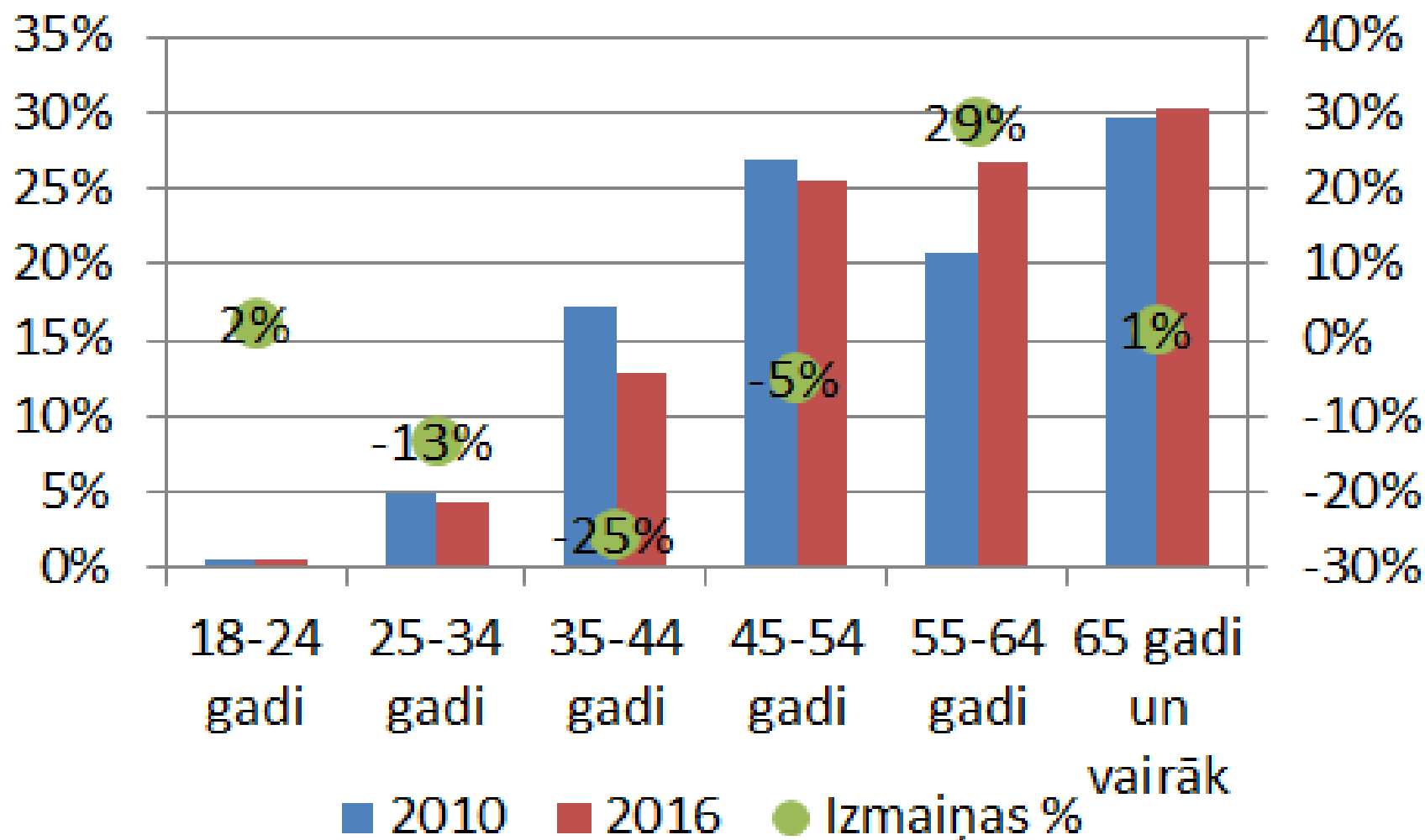
7.1. Lauki «noveco»

Pastāvīgo iedzīvotāju vidējais vecums 2018. gada sākumā
Average age of usually resident population at the beginning of the year 2018

Gadi
Years

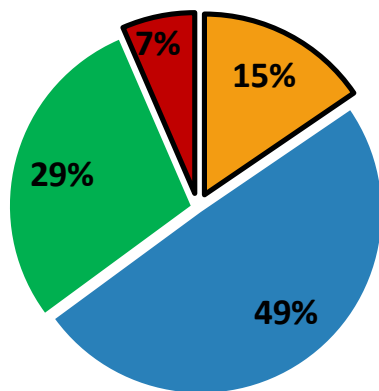
7.2. Jauno lauksaimnieku skaits samazinās

7.2. Jauno lauksaimnieku skaits samazinās

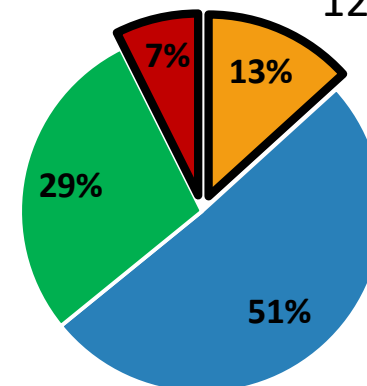
2015-2020: 27 milj. EUR

2012.gads:
13,9 tūkst.

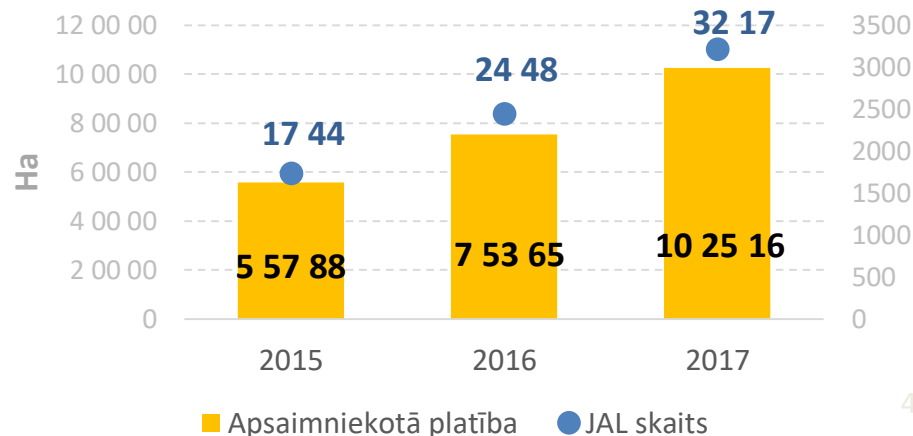
2016.gads:

12,5 tūkst.

Lauku attīstības programmas ietvaros, piešķirot atbalstu jauniejiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības sākšanai, **atbalstīti 395 jaunie** lauksaimnieki (15,8 milj. EUR budžets).

JAL pretendentu skaits un apmaksātā platība

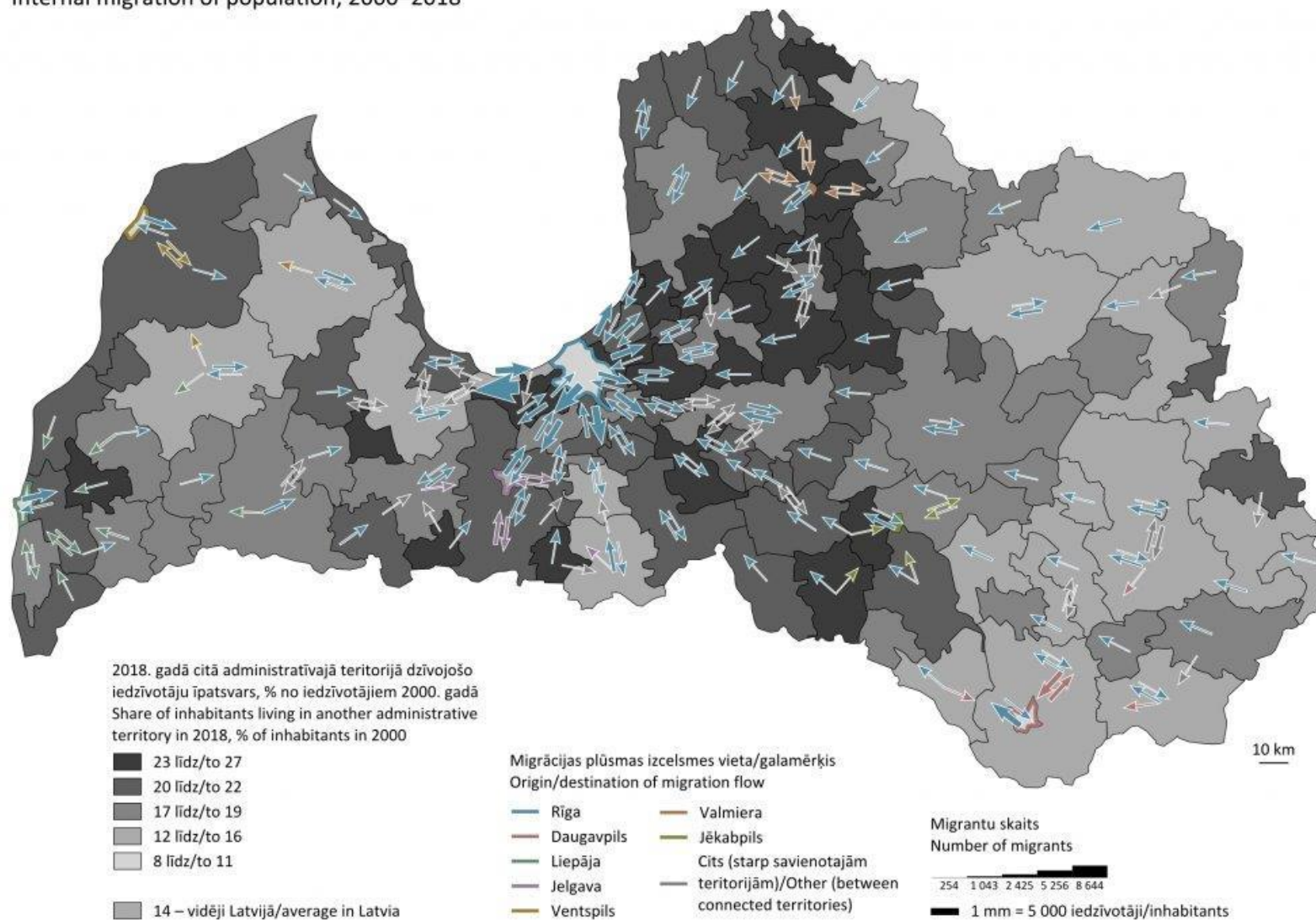

8. Veicināt nodarbinātību, izaugsmi, sociālo iekļautību un vietējo attīstību lauku apvidos, tostarp veicināt bioekonomiku un ilgtspējīgu mežsaimniecību

- Iedzīvotāju skaits samazinās;
- Lauku teritoriju iedzīvotāju migrācija;
- Atšķirīgas darba iespējas reģionos;
- Ienākumu atšķirības reģionos, nabadzības risks joprojām būtisks;
- Izaugsmes tempi reģionos atšķirīgi.

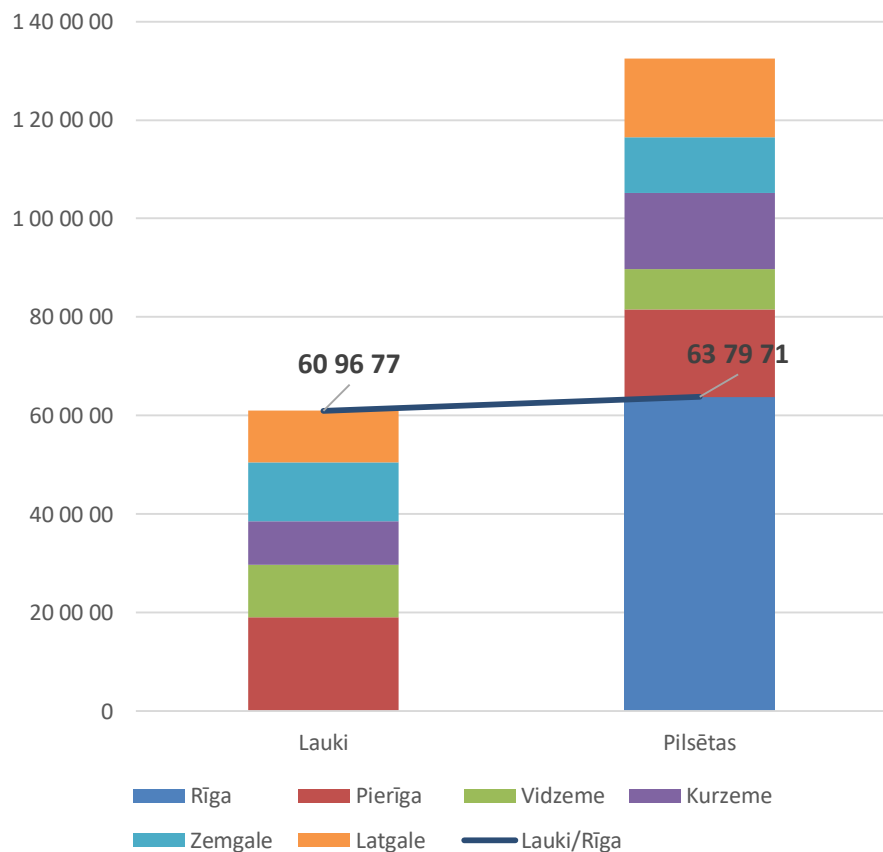
8.1. Migrācija

Iedzīvotāju iekšzemes migrācija; 2000–2018
Internal migration of population; 2000–2018

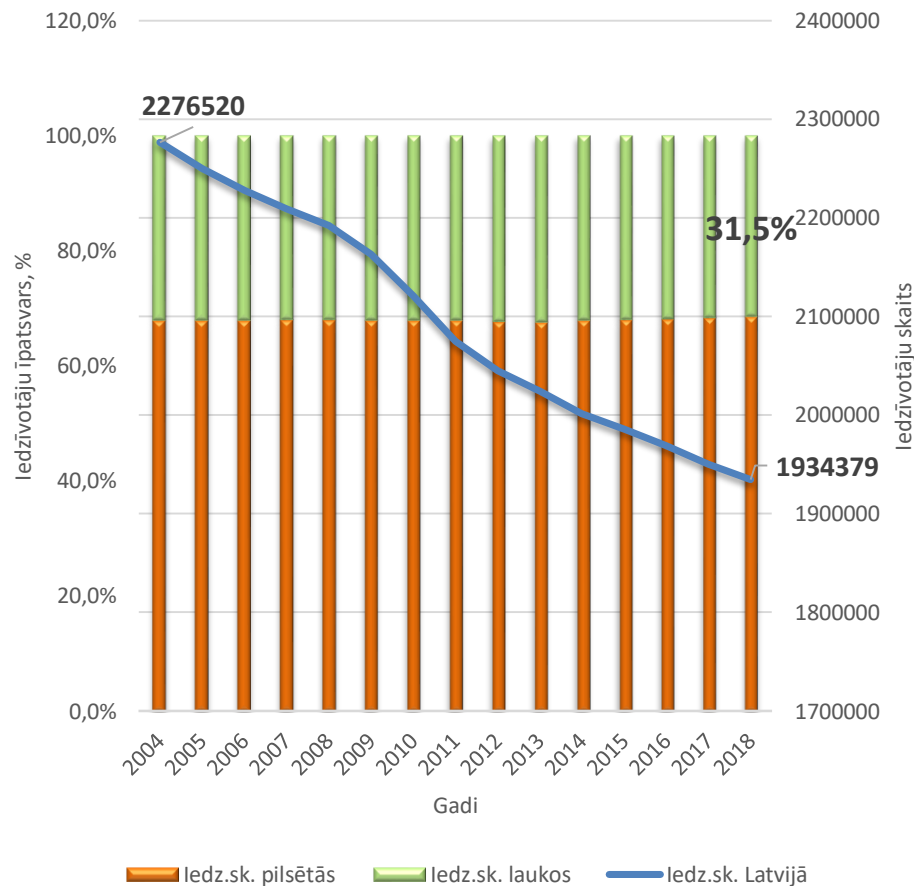

8.2. Iedzīvotāju skaita izmaiņas

Pastāvīgo iedzīvotāju skaits pilsētās un laukos
2018.gada sākumā

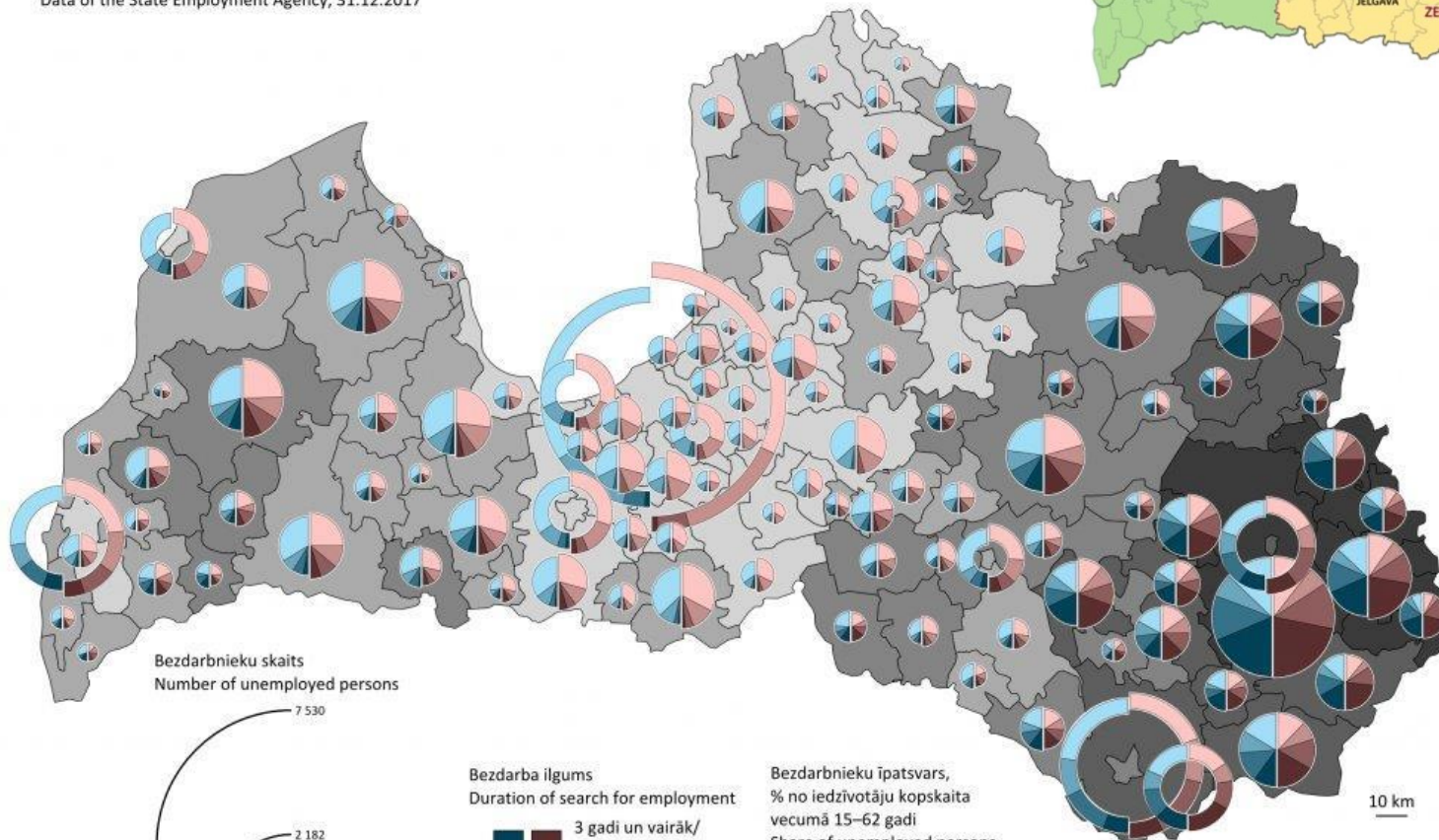
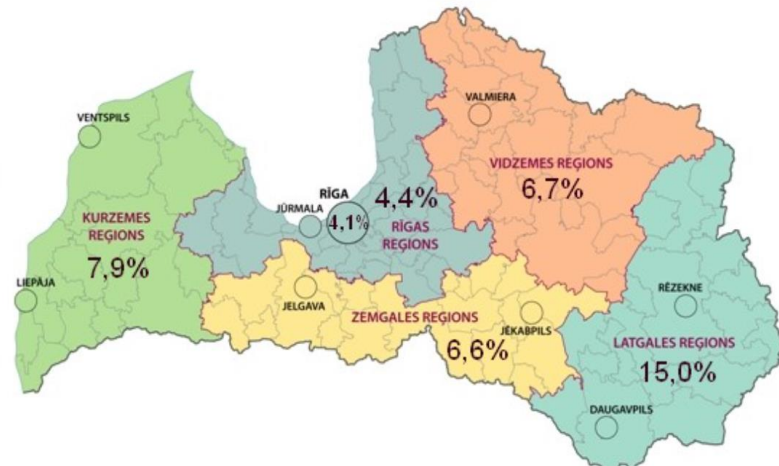
Iedzīvotāju skaits laukos/ pilsētās

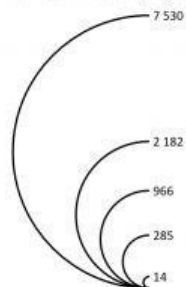
8.3. Darba iespējas reģionos atšķirīgas

Reģistrētais bezdarbs
Registered unemployment

Nodarbinātības valsts aģentūras dati, 31.12.2017.
Data of the State Employment Agency, 31.12.2017

Bezdarbnieku skaits
Number of unemployed persons

□ 1 mm² = 15 iedzīvotāji/inhabitants

Bezdarba ilgums
Duration of search for employment

Vīrieši/ Sievietes/
Males Females

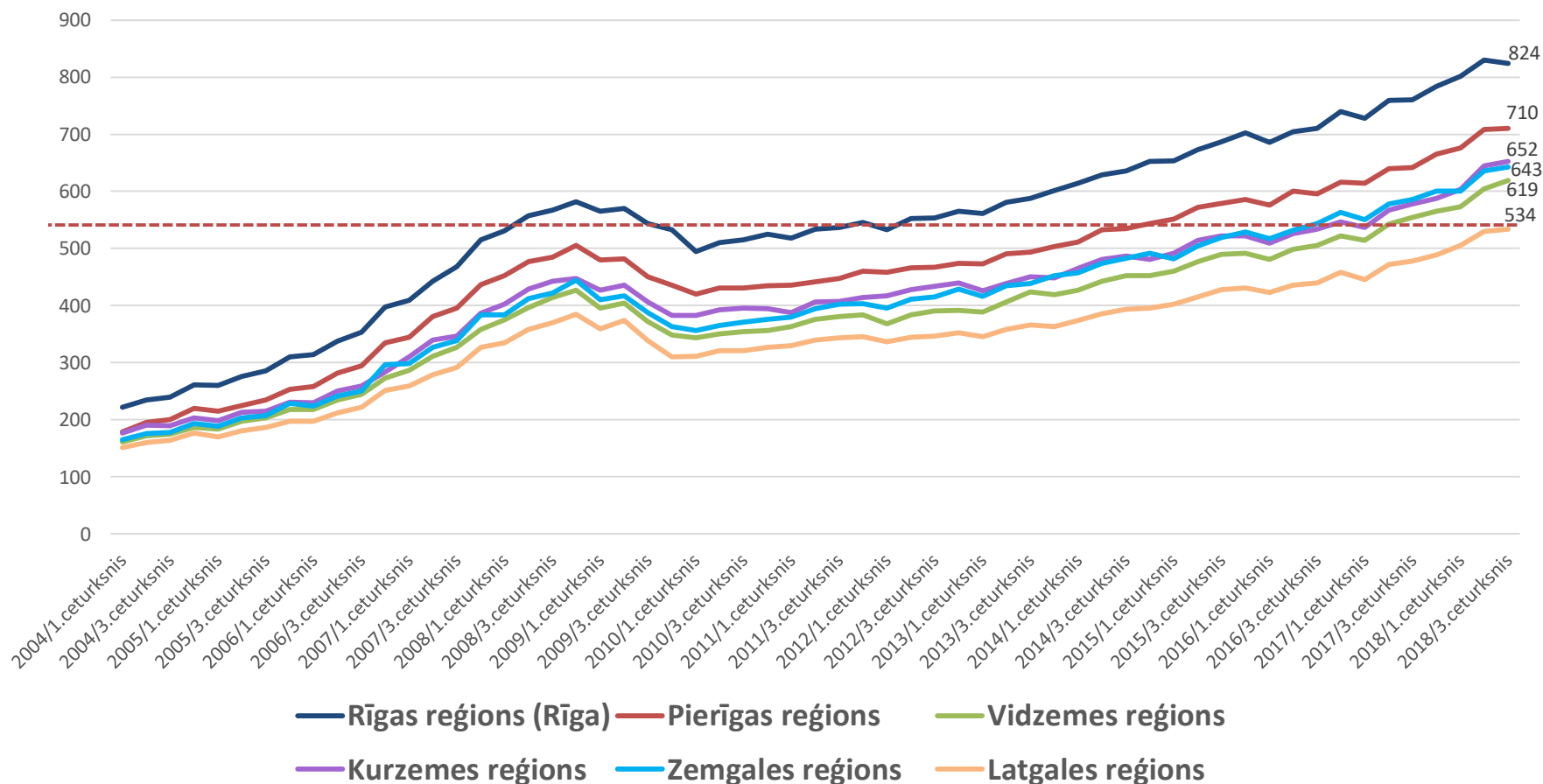
Bezdarbnieku īpatsvars,
% no iedzīvotāju kopskaita
vecumā 15-62 gadi
Share of unemployed persons,
% of total population aged 15-62

10 km

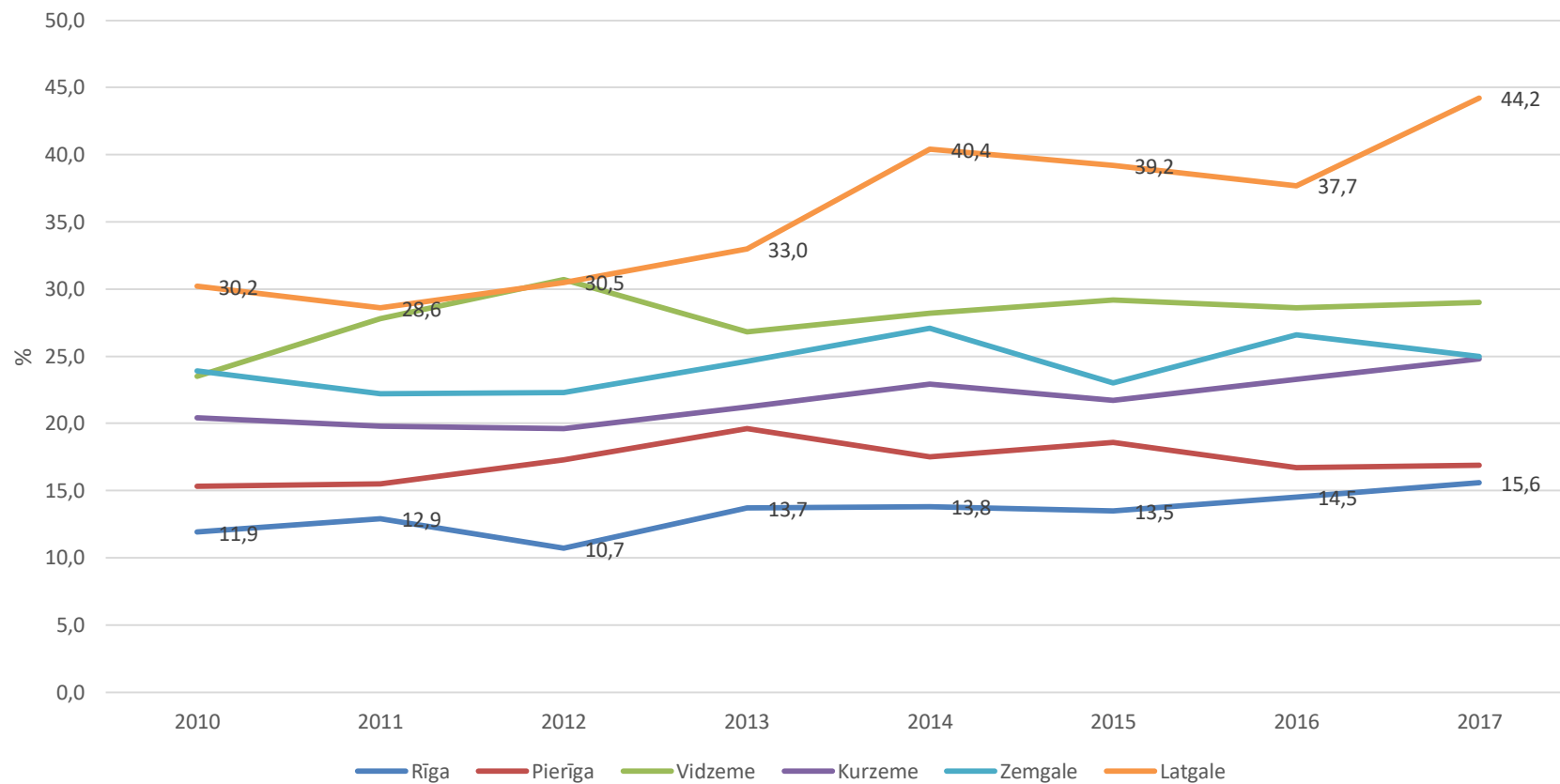
8.4. Ienākumu atšķirības reģionos

Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa statistiskajos reģionos pa ceturkšņiem, 2004.-2018.gads (euro)

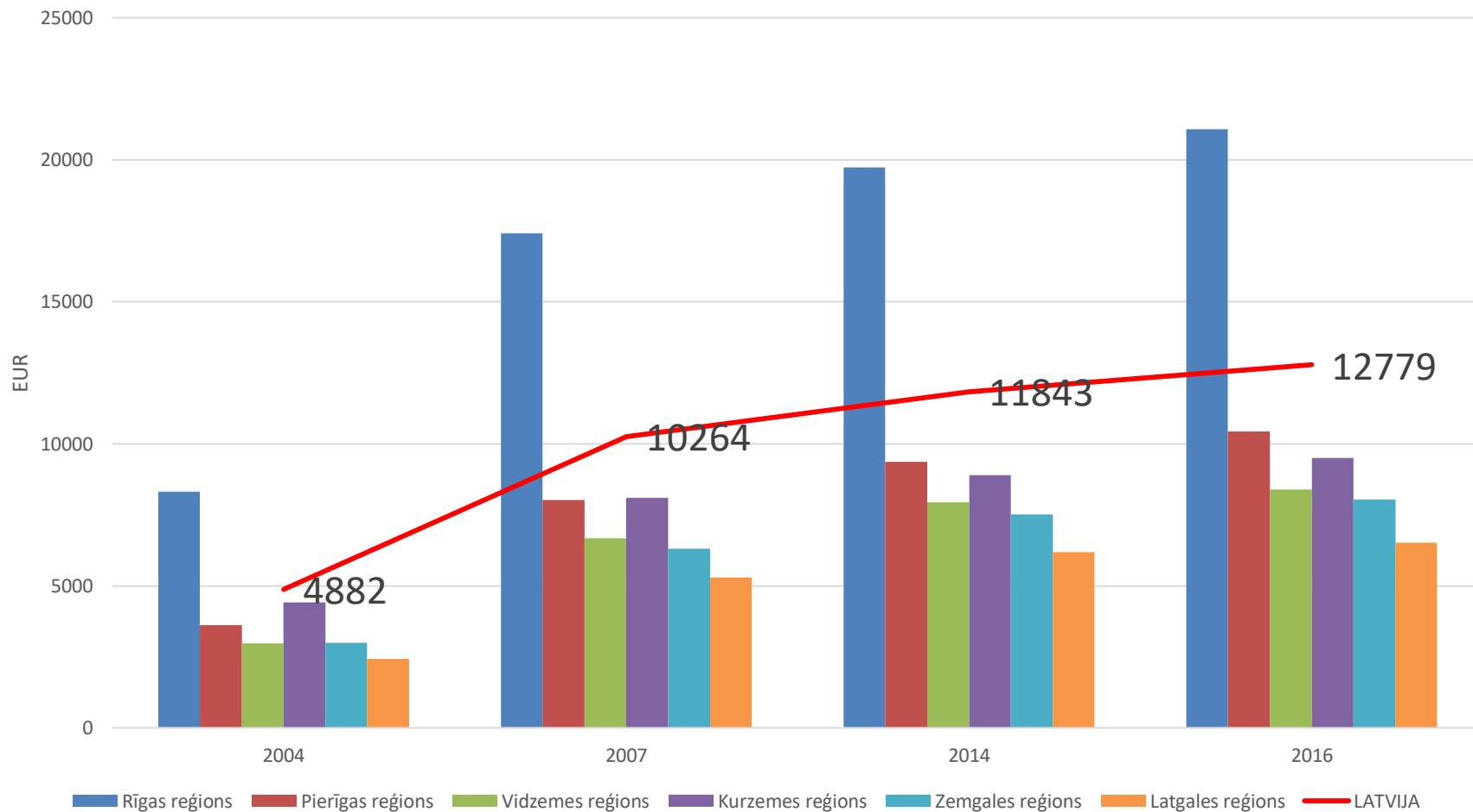
8.5. Nabadzības risks joprojām būtisks

Nabadzības riska indekss Latvijas reģionos (%)

8.6. Izaugsmes tempa atšķirības

Iekšzemes kopprodukts statistiskajos reģionos uz vienu iedzīvotāju, EUR
(faktiskajās cenās)

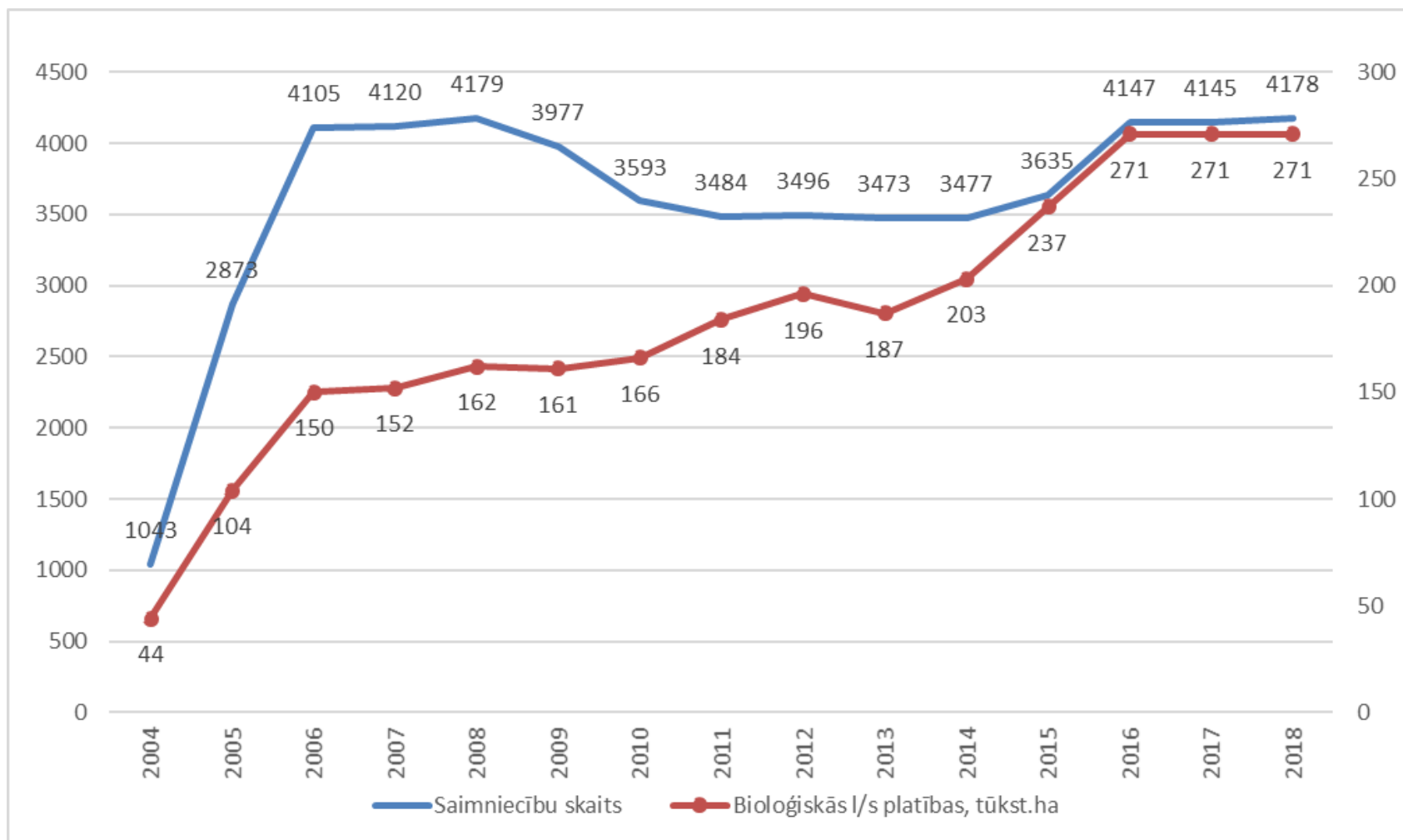

9. Uzlabot ES lauksaimniecības spēju reaģēt uz sabiedrības prasībām pārtikas un veselības jomā, tostarp uz prasībām par nekaitīgu, uzturvielām bagātu un ilgtspējīgi ražotu ēdienu, par pārtikas atkritumiem un par dzīvnieku labturību

- Kā reaģējam uz sabiedrības prasībām pārtikas jomā?
 - Bioloģiskā lauksaimniecība;
 - Augu aizsardzības līdzekļu izmantošana;
 - Mikroorganismu rezistence.

9.1. Bioloģiskā lauksaimniecība

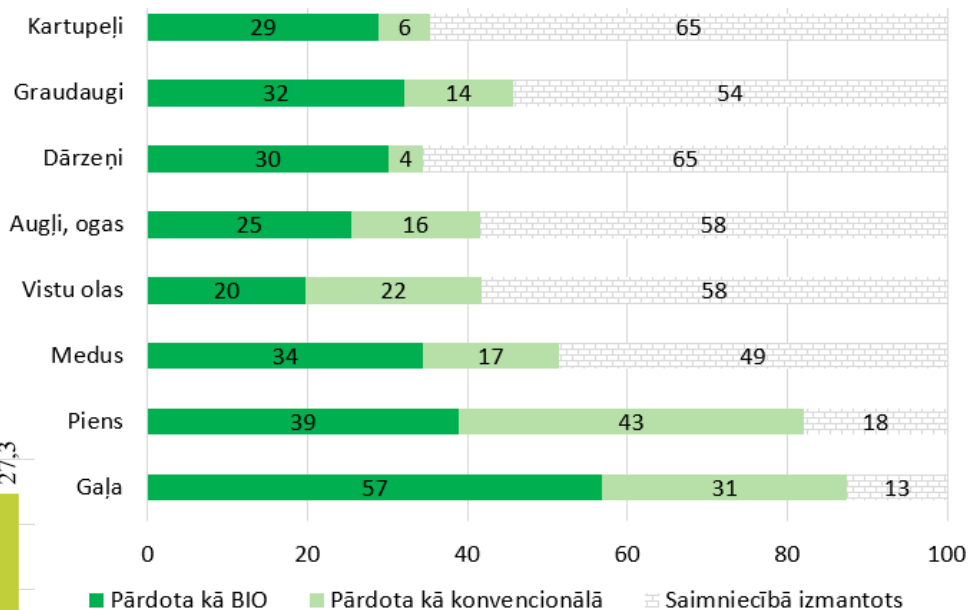
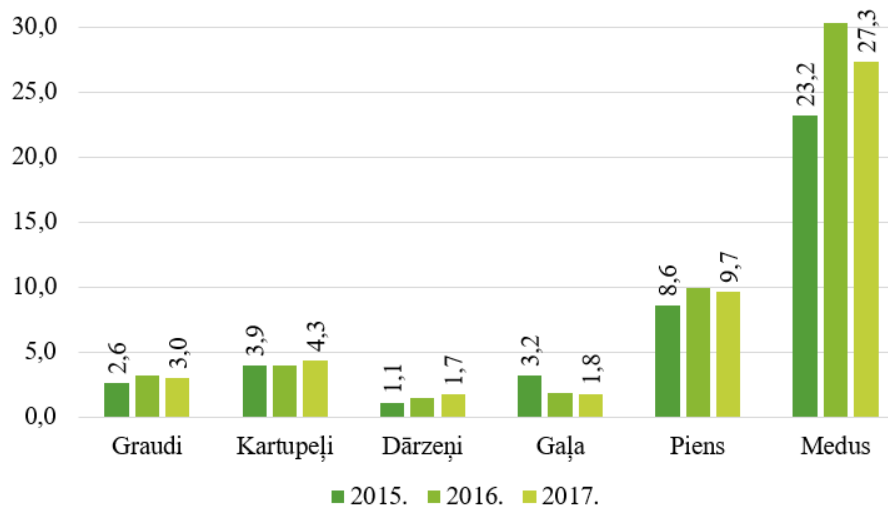
Sertificētās bioloģiskās lauksaimniecības platības un saimniecību skaits, 2004-2018

9.1. Bioloģiskā lauksaimniecība

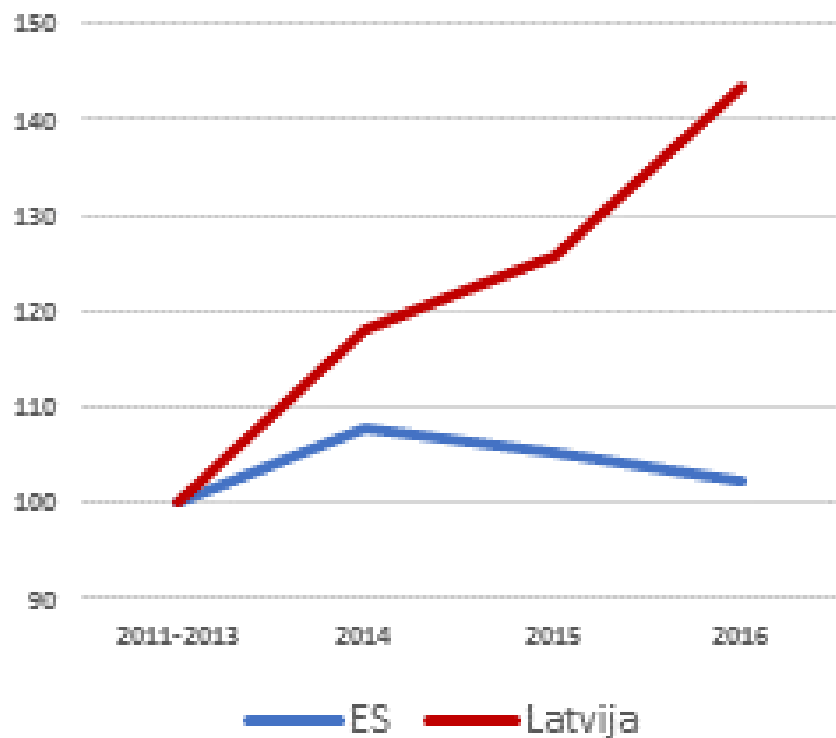
Saražotās bioloģiskās produkcijas izlietojums 2017.gadā, %

Bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas apjoms un īpatsvars **no kopējās saražotās l/s produkcijas** 2017. gadā

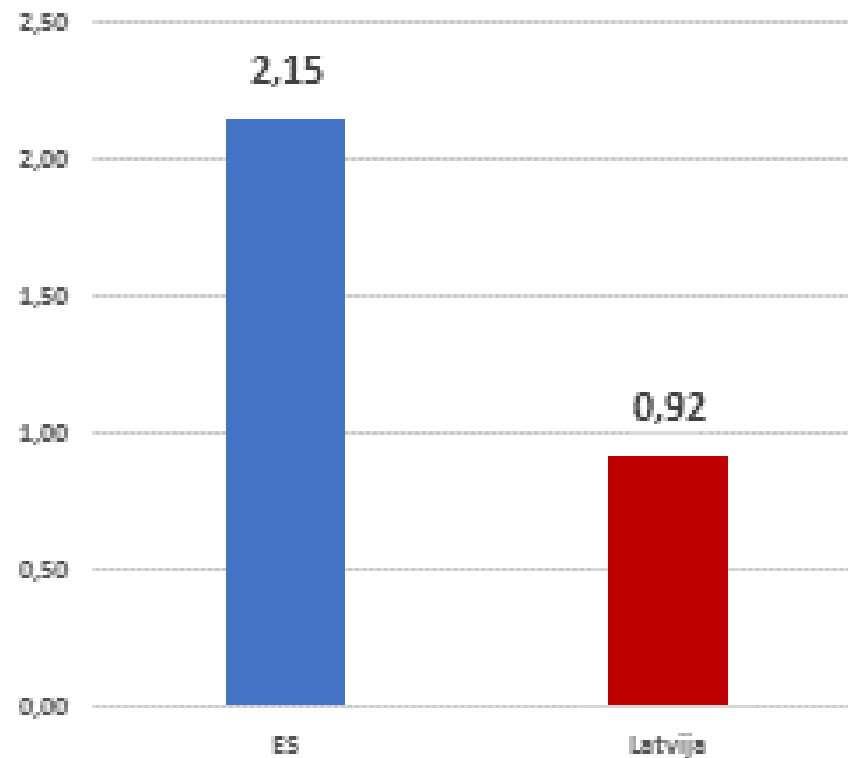

9.2. Augu aizsardzības līdzekļu izmantošana

Izplatīto AAL d.v. apjoma tendence (2011-2013. gada vidējā vērtība kā bāzes līnija 100)

AAL darbīgo vielu izplatītais apjoms uz LIZ vienību 2016. gadā, kg/ha

9.3. Mikroorganismu rezistence

Antimikrobiālie līdzekļi (AB klase)	Cilvēkiem		Broileru gaļas		Mājputniem		Cūkām	Liellopiem
	<i>C.jejuni</i>	<i>C.coli</i>	<i>C.jejuni</i>	<i>C.coli</i>	<i>C.jejuni</i>	<i>C.coli</i>	<i>C.coli</i>	<i>C.jejuni</i>
Ciprofloxacīns (fluorkvīnoloni)	54,6%	66,6%	53,0%	76,2%	54,6%	68,8%	31,1%	35,8%
Nalidīkskābe (kvīnoloni)	-	-	50,3%	72,6%	52,3%	63,9%	30,7%	36,1%
Tetraciklīns (tetraciklīni)	33,5%	58,1%	33,3%	57,8%	41,4%	70,4%	72,3%	29,7%
Eritromicīns (makrolīdi)	1,5%	13,4%	0,9%	10,9%	0,4%	13,7%	20,7%	1,1%
Gentamicīns (aminoglikozīdi)	-	-	0,1%	0,3%	0%	2,4%	1,9%	0,9%

Ar sarkano – antimikrobiālie līdzekļi kritiski nozīmīgas cilvēku terapijai

Rezistences līmenis (pēc EFSA):

Zems >1% - 10%

Vidējs >10% - 20%

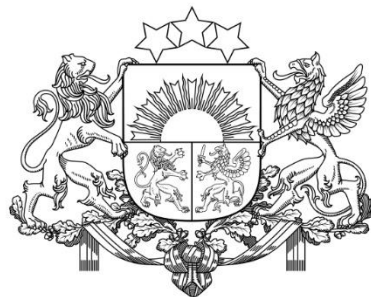
Augsts >20% - 50%

Ļoti augsts >50% - 70%

Ekstremāli augsts >70%

Kopumā ir vairāki mērķi:

- 1) **samazināt antibiotiku lietošanu;**
- 2) lietot antibiotikas atbildīgi un piesardzīgi;
- 3) nodrošināt biodrošības pasākumus;
- 4) uzlabot dzīvnieku turēšanas un barošanas apstākļus;
- 5) izvēlēties atbilstošu vakcinācijas programmu dzīvniekiem;
- 6) nodrošinot vienotu datu bāzi lietoto antibiotiku reģistrēšanai;
- 7) praktizējošu veterinārārstu un dzīvnieku īpašnieku/turētāju kompetences paaugstināšana par dzīvnieku turēšanas un barošanas apstākļiem, biodrošības pasākumiem, u.c.

Zemkopības ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!